

วารสารวิชาการ EAIJ นวัตกรรมการบริหารการศึกษา

Journal of Academic for Educational Administration Innovation

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2567

VOL.3 NO.3 JULY-SEPTEMBER 2024

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

นโยบายข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อและที่อยู่อีเมล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

Journal of Academic for Education Administration Innovation

วัตถุประสงค์

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีคุณภาพของนักศึกษาและคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษา อื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเน้นด้านนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ที่ครอบคลุมการศึกษาในระบบ การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา นวัตกรรมหลักสูตรและการสอน นวัตกรรมการเรียนรู้ และเทคโนโลยี การศึกษา ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา ในลักษณะบทความวิชาการ บทความวิจัย และอื่น ๆ

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย : วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

ภาษาอังกฤษ: Journal of Academic for Education Administration Innovation

Website: <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/EAIJ/index>

ขอบเขต

วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน จะตีพิมพ์บทความที่เกี่ยวข้องกับด้านนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ที่ครอบคลุมการศึกษาในระบบ การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา นวัตกรรมหลักสูตร และการสอน นวัตกรรมการเรียนรู้ และเทคโนโลยีการศึกษา ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา

กำหนดพิมพ์

วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน ตีพิมพ์ปีละ 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม)

ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน)

ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน)

ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม)

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร ได้รับการตรวจสอบทางด้านวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกตรงตามสาขา จำนวน 3 ท่าน แบบปกปิดสองทาง (double-blind) และบทความในวารสารฉบับนี้เป็นความรับผิดชอบของเจ้าของบทความซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และการนำบทความในวารสารนี้ไปเผยแพร่สามารถกระทำได้ โดยระบุแหล่งอ้างอิงจากวารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

เจ้าของ

ชมรมบริหารการศึกษา

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์ บัณฑิต์ ครีเอชั่น

40/315 หมู่ 11 ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

1. ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ ไชยศรีสุข (บริหารการศึกษา) นักวิชาการอิสระ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธี พิกุลทอง (เทคโนโลยีสื่อสารเพื่อการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา ดุสิตากร (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเหนือ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย บุตรแก้ว (เทคโนโลยีมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตชิน จิตติสุขพงษ์ (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา) มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ ชำนาญรบ (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
9. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ภาณุจारी มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
10. รองศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์ สุรงค์พิพรรณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
11. รองศาสตราจารย์ ดร.พิภพ วังเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิภควัชร ภูมิพงศ์คชศร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล มีชัย

ที่ตั้งสำนักงาน

อาคารอนุรักษ์พลังงานและปฏิบัติการนวัตกรรม ห้อง 602 ชั้น 6 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์ เลขที่ 96 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
73170 (คุณแพรวพรรณ พระพานะ, 061-023-5797)

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา (Journal of Academic for Education Administration Innovation) โดยชมรมบริหารการศึกษา นุยุคของการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีและสังคม การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมและประเทศชาติ การบริหารการศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องพัฒนาและปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเติบโตและมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ฉบับนี้มุ่งเน้นไปที่การนำเสนอแนวคิดและแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหารการศึกษา ซึ่งได้รวบรวมบทความวิจัยที่มีคุณภาพจากนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในหลายสาขา โดยเนื้อหาของบทความเหล่านี้ครอบคลุมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน การสร้างเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนการประเมินผลและการปรับปรุงการบริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษาขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความสนใจและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในด้านนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความต่าง ๆ ในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแรงบันดาลใจในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล มีชัย

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

บทความวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	1
The Factors Affecting Risk Management in the Digital Age of School under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2	
ตะวันฉาย ลือก่ำล้ง	
Tawanchai Luekamlang	
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร	12
Innovative Leadership of School Administrators Affecting Teacher Performance Quality in Schools Under the Nong Khaem District Office Bangkok	
ชลธิชา ฤชา	
Chonticha Ruecha	
การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	22
Personnel Management in Digital Age of Schools Special Education Center under the Special Education	
อารีย์ นิสพันธ์	
Aree Nissapan	
ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2	33
The Digital Leadership of School Administrators under Phetchaburi District 2 Primary Educational Service Area Office	
สุดารัตน์ น่วมไม้พุ่ม	
Sudarat Nuammaipoom	
การพัฒนานวัตกรรมการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและ หัวหน้าแผนกวิชา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	42
Innovation in Educational Supervision via Web Application for School Administrators and Heads of Vocational Education Departments Prachuap Khiri Khan Province	
กัมปนาท ทับล้อม	
Kumpanad Tuplom	

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
The Factors Affecting Risk Management in the Digital Age of School
under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2

ตะวันฉาย ลือกำลั้ง¹

Tawanchai Luekamlang¹

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

E-mail: tawanchai.lue@rmutr.ac.th

Received May 18, 2024; Revised July 26, 2024; Accepted September 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 และ (2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 289 คน ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงและด้านการใช้เทคโนโลยี

คำสำคัญ: ปัจจัย; การบริหารความเสี่ยง; ยุคดิจิทัล

Abstract

The objective of this research were (1) to analyze the relationship between factors and risk management in the digital age of educational institutions. Under the jurisdiction of the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office, Area 2 and (2) to analyze factors affecting risk management in the digital age of educational institutions. Under the jurisdiction of the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office, Area 2. This research is quantitative research. The sample group consisted of 289 people, including teachers and school administrators. Under the jurisdiction of the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office, Area 2, the instruments used in the research were questionnaires. Statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation. and multiple regression analysis. The results of the research showed that (1) relationship between factor sand risk management in the digital age of educational institutions Overall, there is relationship at 0.01 level of statistical significance and (2) factors affecting risk management in the digital age of educational institutions include policy and support from senior management, Communication and information management, Training to provide knowledge on risk management, Cultural aspects within the organization towards risk management In terms of managing, The structure of duties and responsibilities in risk management and the use of technology.

Keywords: Factor ; risk management ; digital age

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความรู้ ความสามารถ สามารถใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศในยุคดิจิทัลได้ ซึ่งปัจจุบันระบบการศึกษาไทยแบ่งออกเป็น 3 ระบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ดังปรากฏไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

ปัจจัยสำคัญหลายประการของการพัฒนา คือ ประเทศต้องมีระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มั่นคง โครงสร้างทางสังคมที่น่าอยู่ มีระบบสวัสดิการแบบทั่วถึงประชาชนทุกระดับชั้น การเมืองและการปกครองที่มั่นคง การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเหมาะสมกับการพัฒนาประเทศ ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและ

สังคมทั้งในด้านโอกาส และภัยคุกคาม ซึ่งจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดังกล่าวในอนาคต

โดยที่การจัดระบบการศึกษา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ ซึ่งมีหน้าที่สร้างและพัฒนา “คน” ให้เป็น “มนุษย์” ที่มีคุณภาพ มีความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ สร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดแก่สังคม สามารถพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งให้แก่เพื่อนมนุษย์ด้วยกันได้ ความคาดหวังที่สังคมมีต่อสถานศึกษานี้ ส่งผลให้สถานศึกษาอยู่ในความคาดหวังของประชาชนอยู่เสมอ ก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ จากประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลถึงการพัฒนาเป็นอย่างมาก ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงต้องได้รับการดูแลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การบริหารงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนล้วนแล้วแต่มีความเสี่ยง หากผู้บริหารขาดการบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ อาจเป็นเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรได้ ซึ่งการบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จในระยะยาว การตัดสินใจที่ผิดพลาดเพียงเล็กน้อย ย่อมส่งผลกระทบในวงกว้าง (พัชรินทร์ ขาวงษ์, 2554) โดยในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการบริหารสถานศึกษามีความสำคัญ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการทรัพยากรทางการบริหาร ได้แก่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา หากไม่มีระบบการบริหาร ก็ไม่สามารถดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมไปตามเป้าหมายได้ และการบริหารสถานศึกษามีวิวัฒนาการมาจากระบบธุรกิจซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรไม่ว่าใหญ่หรือเล็กทั้งรัฐหรือเอกชนซึ่งมีความจำเป็นต่อการบรรลุผลสำเร็จขององค์กร (วิวัฒน์ ตูจางค์, 2560)

ปัจจุบันหน่วยงานราชการได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้กำหนดให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามยุทธศาสตร์ อันเป็นกลไกในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานราชการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งสอดคล้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงให้ระดับและขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ควบคุม ประเมินและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ในเรื่องต่อไปนี้

ความหมายของความเสี่ยง

จากการศึกษาความหมายของความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, น.111), สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550, น.7), สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย (2550, น.4), กรรณิการณ พงศ์กิตติธัช (2553, น.24), กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2554, น.63) และณัชธิมา ปัทมทัตตานนท์ (2553, น.16) สามารถสรุปได้ว่า ความเสี่ยง คือ โอกาส เหตุการณ์ ปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสร้างความเสียหาย ส่งผลกระทบ ส่งผลเสียต่อองค์กร หน่วยงาน หรือบุคคล ที่จะทำให้ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การบริหารความเสี่ยง และกระบวนการบริหารความเสี่ยง

จากแนวคิดการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, น. 111), สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550, น. 7), สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย (2550, น. 4), ฝ่ายประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2552, น. 13) และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2552, น. 40) สามารถสรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยง คือ กระบวนการทำงานขององค์กรที่เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้องค์กรลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ ซึ่งความเสี่ยงที่ต้องบริหารจัดการมีทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การยอมรับความเสี่ยง และการรายงานและติดตามผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะพิมล ทินกร (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง และคุณภาพการให้บริการของสถานศึกษาภาครัฐ ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างนโยบายสถานศึกษา โครงสร้างด้านบุคลากร นโยบายทางการเงิน และนโยบายด้านบริหารจัดการ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาภาครัฐ ในกรุงเทพมหานครในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วันชัย คำหน่อ, หยกแก้ว กมลวรรณ, และมานี แสงหิรัญ (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการใน

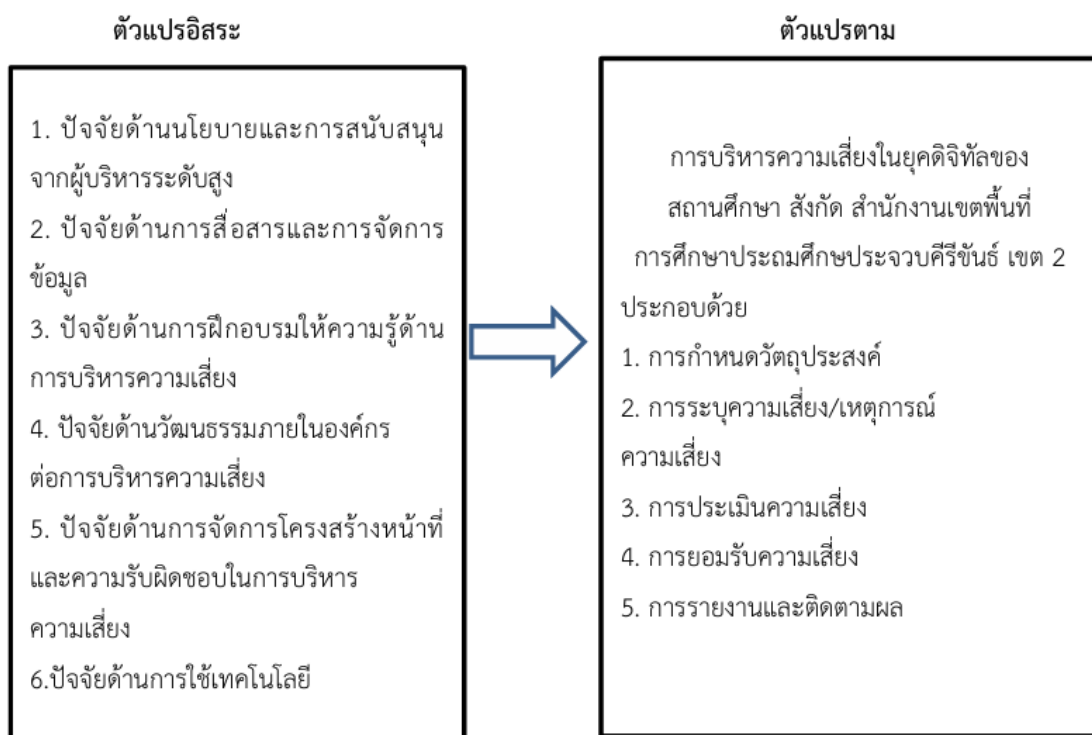
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 2 ได้แก่ ด้านผู้บริหาร และด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สมนมานต์ อมรมณีพงศ์ (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร คุณลักษณะวิชาชีพของครู ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู การจัดการงบประมาณ ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่และการมีส่วนร่วมของชุมชน ในภาพรวมปัจจัยทุกตัวส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

อัจฉรวรรณ สุขสมสิน (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงในทรรศนะของผู้บริหาร พบว่าปัจจัยด้านการให้การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ความรู้ ความสามารถของบุคลากร ความซื่อสัตย์และจริยธรรมของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง

กรอบแนวคิด

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ได้กรอบการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วยครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 1,035 คน (ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2, พ.ศ. 2566)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane, 1973:886) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง 5% ผลการคำนวณพบว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมคือจำนวน 289 คน ซึ่งเป็นครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเดียวกัน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ "แบบสอบถาม" โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้:

1. **ตอนที่ 1:** ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
2. **ตอนที่ 2:** แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่:
  - ปัจจัยด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง
  - ปัจจัยด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล
  - ปัจจัยด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง
  - ปัจจัยด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง
  - ปัจจัยด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง
  - ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี แบบสอบถามในตอนนี้ใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
3. **ตอนที่ 3:** แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่:
  - การกำหนดวัตถุประสงค์
  - การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ความเสี่ยง
  - การประเมินความเสี่ยง
  - การยอมรับความเสี่ยง

- การรายงานและติดตามผล แบบสอบถามในตอนนี้ใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อประมวลผลและหาค่าทางสถิติ โดยมีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยจำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับการบริหารความเสี่ยง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรที่ส่งผลต่อตัวแปรตามโดยวิธี Enter

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.588 – 0.713 โดยมีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ($r = 0.713$) ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง ($r = 0.707$) ด้านการใช้เทคโนโลยี ($r = 0.696$) ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ($r = 0.690$) ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ($r = 0.661$) และด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ($r = 0.588$)

2.ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรที่ส่งผลต่อตัวแปรตามโดยวิธี Enter แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ปัจจัย	B	Beta	t-value	p-values
ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง	.100	.145	3.327*	.001
ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล	-.051	-.069	-1.995*	.047
ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง	.167	.205	4.554*	.000
ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง	.184	.242	5.140*	.000
ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง	.223	.278	6.293*	.000
ด้านการใช้เทคโนโลยี	.152	.201	4.328*	.000
ค่าคงที่ (Constant)	.890		6.920*	.000
R = .852 R ² = .726 F = 124.702				

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ประกอบด้วย ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง และด้านการใช้เทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ 0.726 และสามารถนำมาพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 72.60

อภิปรายผล

1.ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับตัวแปรตาม พบว่า ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง และด้านการใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษณะพิมล ทินกร (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการของสถานศึกษาภาครัฐในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างนโยบายสถานศึกษาและนโยบายด้านบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย คำหน่อ , หยกแก้ว กมลวรเดช, และมานี แสงหิรัญ (2564) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง และด้านการใช้เทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรทั้ง 6 ร่วมกันพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา มีความสามารถในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 72.60

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ประกอบด้วยด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง และด้านการใช้เทคโนโลยี ล้วนมีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวข้องในการบริหารความเสี่ยงของงานบุคคล สามารถนำผลการวิจัยไปส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรให้ความสำคัญต่อการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้วยการประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับครูผู้รับผิดชอบ เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารความเสี่ยง การจัดเก็บข้อมูล การจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาประกอบการพัฒนาและแก้ไขของการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยในประเด็นอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรณีการณ์ พงศ์กิตติธัช. (2553). *สภาพและปัญหาการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. (2554). *การจัดการความเสี่ยงและตราสารอนุพันธ์เบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เพียร์สันเอดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ณัชธิมา ปัทมทัตตานนท์. (2553). *การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ณัฐยา มงคลสวัสดิ์. (2553). *การพัฒนามาตรวัดความสำเร็จของระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร*. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2552). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2553 (สำหรับหน่วยงานการเรียนการสอน)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรินทร์ ขาววงษ์. (2554). *การบริหารความเสี่ยงงานการเงิน บัญชีและพัสดุของสถานศึกษาภาครัฐแห่งหนึ่ง*. ปริญญานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ลักษณ์พิมล ทินกร. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการของสถานศึกษาภาครัฐ ในกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพมหานคร.

- วันชัย คำหน่อ, หยกแก้ว กมลวรเดช, และมานี แสงหิรัญ. (2564). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- วิวัฒน์ ตูจันงค์. (2560). *การพัฒนาแบบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, ปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.). (2552). *คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการภาครัฐปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 สำหรับส่วนราชการระดับกรม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2552). *นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2550). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แผนการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนนมนต์ อมรมณีพงศ์. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- อัจฉราวรรณ สุขสมสิน. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงในทรนของผู้บริหาร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครู
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
Innovative Leadership of School Administrators Affecting Teacher Performance
Quality in Schools Under the Nong Khaem District Office Bangkok

ชลธิชา ฤๅชา¹

Chonticha Ruecha¹

โรงเรียนวัดหนองแขม(สหราษฎร์บูรณะ)

WATNONGKHAM (SAHARACHBURANA) SCHOOL

E-mail: mameawchonticha29@gmail.com

Received May 10, 2024; Revised July 06, 2024; Accepted September 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร และ (3) เพื่อพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 201 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ผลการวิจัย (1) ด้านระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและด้านระดับสมรรถนะของครู พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครู พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง และ (3) ด้านการพยากรณ์พบว่า มี 4 ด้าน เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (X3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X2) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X4) และด้านการบริหารความเสี่ยง (X5) สามารถร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 71.5 สามารถเขียนในรูปของสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ สมการคะแนนดิบ $\hat{Y} = 0.989 + 0.291(X3) + 0.227(X2) + 0.159(X4) + 0.103(X5)$ และสมการคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = 0.357(X3) + 0.272(X2) + 0.206(X4) + 0.145(X5)$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ; ผู้บริหารสถานศึกษา; สมรรถนะของครู

Abstract

This research aimed to: (1) study the level of innovative leadership of school administrators and the level of teachers' competencies in schools under the Nong Khaem District Office. Bangkok (2) study the relationship between innovative leadership of school administrators and teachers' competencies in schools under the Nong Khaem District Office. Bangkok, and (3) construct predictive equations showing the innovative leadership of school administrators that affects the teachers' competencies in schools under the Nong Khaem District Office. Bangkok. This study employed a quantitative research design. Data were collected from questionnaires administered to 201 teachers in schools under the Nong Khaem District Office. Bangkok. The data were statistically analyzed by percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, and stepwise multiple regression. The results of the research (1) regarding the level of innovative leadership of school administrators and the level of teachers' competency were found to be at a high level overall; (2) regarding the relationship between the innovative leadership of school administrators and teachers' competency found that overall there was a high level of positive relationship. And (3) Forecasting, it was found that there were 4 areas, arranged in order of importance from highest to lowest, namely, creating an innovative organization (X3), having creativity (X2), teamwork and participation (X4), and risk management (X5), that can jointly predict 71.5 percent. The predictive equation of school effectiveness in terms of raw scores and standardized scores is as follows: $\hat{Y} = 0.989 + 0.291(X3) + 0.227(X2) + 0.159(X4) + 0.103(X5)$ and $Z = 0.357(X3) + 0.272(X2) + 0.206(X4) + 0.145(X5)$

Keywords: Innovative leadership; educational institution administrators; teacher competency

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมและจริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำที่ดีมีทักษะความเป็นผู้นำ มีปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีความฉลาดทางอารมณ์ และมีความกล้าหาญทางจริยธรรม รวมถึงการใช้กระบวนการวิจัย

และพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทั้งสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทุกระดับเป็นสำคัญ การบรรลุเป้าหมายด้านคุณภาพของผู้เรียนอย่างยั่งยืนจึงต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือ **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา** ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะหลักหรือทักษะที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ทักษะภาวะผู้นำให้เกิดความชำนาญและความเชี่ยวชาญในการบริหารตนเอง การบริหารงาน และการบริหารบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษา (บุญช่วย สายราม, 2561)

ผลสำเร็จจากความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ส่งผลให้ครูสามารถปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเองอยู่เสมอด้วยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีความร่วมมือ และการสนับสนุนที่ดี (ฐิติณัฐ ประจักษ์ภูมิ, 2561)

การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์ใหม่เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี (อมรรัตน์ เตชะนอก, 2563) ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่เหมาะสมจะส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรที่ทำงานร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างขวางสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถ และนำทีมไปสู่ความสำเร็จ

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่เน้นการคิดสร้างสรรค์และการนำความคิดที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการแก้ปัญหาและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถานศึกษา ผู้นำใช้ทักษะของตนในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเชิงนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สถานศึกษา

ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาผู้นำในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารที่มีทักษะการบริหารที่ดีจะสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและสร้างสมรรถนะที่ดีให้กับครูในการพัฒนาการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองแขม
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองแขม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองแขม
4. เพื่อพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองแขม

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมในงานวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม** ของผู้บริหารสถานศึกษาและ **สมรรถนะของครู** ซึ่งจะอธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมสมรรถนะของบุคลากรในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้:

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมหมายถึง ความสามารถของผู้นำในการคิดสร้างสรรค์ การนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาองค์กร และการแก้ไขปัญหาผ่านวิธีการที่เป็นนวัตกรรม การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในโลกยุคดิจิทัลที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว งานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแสดงให้เห็นว่า ผู้นำที่มีความสามารถในด้านนี้มักจะสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรทำงานเชิงนวัตกรรม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความสามารถของครูในด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง และการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในวงการศึกษ

สมรรถนะของครู

สมรรถนะของครูคือความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาการเรียนการสอนและการดูแลผู้เรียน สมรรถนะที่ดีของครูมีบทบาทสำคัญต่อผลสำเร็จของผู้เรียน และเป็นตัวแปรสำคัญที่สะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา การศึกษาทางวรรณกรรมเกี่ยวกับสมรรถนะของครูพบว่าปัจจัยหลายอย่างส่งผลต่อสมรรถนะ เช่น การสนับสนุนจากผู้บริหาร การพัฒนาความรู้ความสามารถของครูอย่างต่อเนื่อง และการจัดสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับสมรรถนะของครู

งานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้บริหารมีความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม จะช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาทักษะและความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และยังส่งผลให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงานที่สูงขึ้น สามารถปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม (Innovation Change Theory): เน้นที่การนำแนวคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาองค์กร ผู้บริหารที่มีความสามารถในการบริหารเชิงนวัตกรรมจะสามารถปรับปรุงกระบวนการทำงานและสร้างสรรค์วิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร

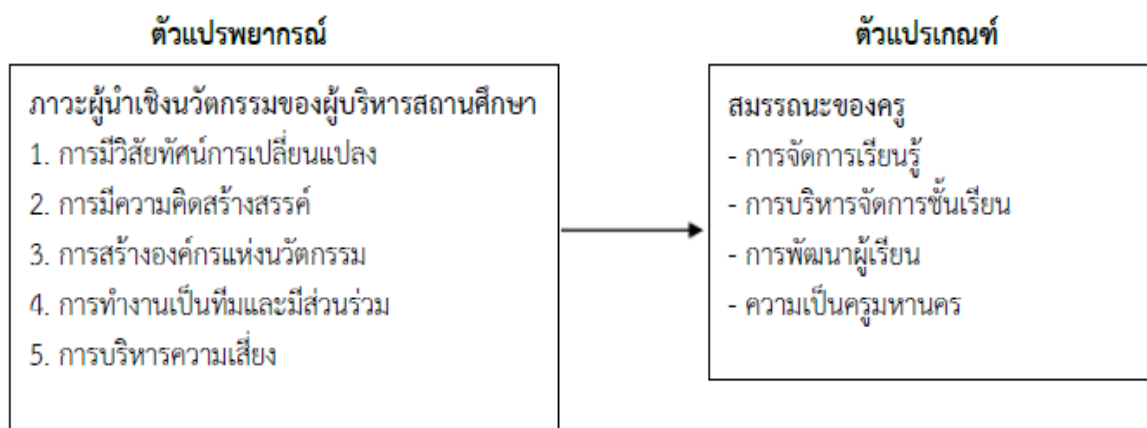
ทฤษฎีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning): ทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของครู ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาสมรรถนะการทำงานในระยะยาว

ทฤษฎีความสามารถในการปรับตัว (Adaptive Leadership Theory): ทฤษฎีนี้เน้นการปรับตัวของผู้นำในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมการทำงาน ผู้นำที่มีความสามารถในการปรับตัวจะช่วยให้ครูและบุคลากรสามารถปรับตัวให้เข้ากับความท้าทายใหม่ ๆ ได้ดีขึ้น

การทบทวนวรรณกรรมนี้ช่วยให้เห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและสมรรถนะของครูในบริบทของการพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะในยุคที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะของครู และส่งเสริมให้การจัดการศึกษามีคุณภาพสูง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย 1) สถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่

1. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง
2. การมีความคิดสร้างสรรค์
3. การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม
4. การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม
5. การบริหารความเสี่ยง

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สมรรถนะของครู จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

1. การจัดการเรียนรู้
2. การบริหารจัดการชั้นเรียน
3. การพัฒนาผู้เรียน
4. ความเป็นครูมืออาชีพ

มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเอกสารหลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะของครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็น เพื่อสร้าง แบบสอบถาม 2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ อาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมการค้นคว้าอิสระตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น 3) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) พร้อมนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้สมบูรณ์โดยให้เกณฑ์ โดยพิจารณาค่าความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruence) ที่มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป 4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทำ IOC แล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยข้อคำถามทั้งฉบับต้องไม่ต่ำกว่า 0.7 จึงถือว่าสามารถนำไปใช้ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง 2) นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวมโดยใช้เกณฑ์ประเมินและแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1997, p. 190 อ้างถึงใน วิกันดา โรจนภาพงค์, 2559, น. 75) 3) นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับสมรรถนะของครู วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายข้อรายด้าน และความหมายในภาพรวมการแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ประเมินและแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1997, p. 190 อ้างถึงใน วิกันดา โรจนภาพงค์, 2559, น. 75) 4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย 5) นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานครโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

- 1) สถิติที่ใช้หาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ด้านดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (IOC : Index of Item Objective Congruence)
- 2) สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น (คุณภาพของเครื่องมือ) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)
- 3) สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
- 4) สถิติทดสอบสมมุติฐาน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา

ในการวิเคราะห์ผลการศึกษารั้งนี้ ผลการวิจัย (1) ด้านระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านระดับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และ (3) ด้านการพยากรณ์แสดงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานครพบว่ามี 4 ด้านที่ส่งผล เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (X_3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X_2) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X_4) และด้านการบริหารความเสี่ยง(X_5) ตามลำดับ ซึ่งสามารถรวมกันพยากรณ์สมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 71.5 โดยสามารถเขียนในรูปของสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{สมการคะแนนดิบ } \hat{Y} = 0.989 + 0.291(X_3) + 0.227(X_2) + 0.159(X_4) + 0.103(X_5)$$

$$\text{สมการคะแนนมาตรฐาน } \hat{Z} = 0.357(X_3) + 0.272(X_2) + 0.206(X_4) + 0.145(X_5)$$

สำหรับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X_1)

ไม่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร เพราะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่ถูกคัดเลือกเข้าสมการ

สรุป

1) การศึกษาระดับของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, น. 113) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ

คิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยสูง รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) การศึกษาระดับของสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารงานนั้นถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องให้บุคลากรปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรวางแผนเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจนบุคลากรสามารถดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง เข้าใจในบทบาทและภาระกิจที่ตนเอง ได้รับซึ่งต้องพึงพาและเกี่ยวข้องกันทั้งระบบทั้งยังเป็นหน่วยบริการที่มีมาตรฐานทั้งผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการเกิดมาตรฐานที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น. 26) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัญญกิตติ บุญเก่ง (2565, น. 138) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดีด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3.การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ลวงสวาส (2561, น. 236-251)เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยองเขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.การศึกษาสมการพยากรณ์แสดงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานครเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (X3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X2) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X4)และด้านการบริหารความเสี่ยง (X5) ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 71.5 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิติสุตา แก้วหาญ(2564, น. 172) เรื่องภาวะผู้นำ

เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
หนองคายผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่ามี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ
66.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร อันดับสุดท้าย คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์
การเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและพัฒนาตนให้มีวิสัยทัศน์ที่มีการ
เปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปต่อยอดภายในองค์กร เพื่อพัฒนาส่งเสริม
คุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูใน
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนา
สถานศึกษาต่อไป
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ พงศ์กิตติธัช. (2553). *สภาพและปัญหาการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี,
อุดรธานี.
- กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. (2554). *การจัดการความเสี่ยงและตราสารอนุพันธ์เบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพมหานคร: เพียร์สันเอดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ณัชธิดา ปัทมพัฒตานนท์. (2553). *การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ณัฐยา มงคลสวัสดิ์. (2553). *การพัฒนามาตรวัดความสำเร็จของระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร*. สาร
นิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2552). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2553 (สำหรับหน่วยงานการเรียนการสอน)*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พัชรินทร์ ขำวงษ์. (2554). การบริหารความเสี่ยงงานการเงิน บัญชีและพัสดุของสถานศึกษาภาครัฐแห่งหนึ่ง. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ลักษณะพิมล ทินกร. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการของ สถานศึกษาภาครัฐ ในกรุงเทพมหานคร. บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพมหานคร.
- วันชัย คำหน่อ, หยกแก้ว กมลวรเดช, และมานี แสงหิรัญ. (2564). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่านเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.
- วิวัฒน์ ตูจำนงค์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, ปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.). (2552). คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนา คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 สำหรับส่วนราชการระดับกรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2552). นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2554). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2550). คู่มือการบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวง มหาดไทย.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แผนการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนนมานต์ อมรมณีพงศ์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.
- อัจฉรวรรณ สุขสมสิน. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงในทรศนะของ ผู้บริหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
Personnel Management in Digital Age of Schools Special Education Center
under the Special Education

อารีย์ นิศพันธ์

Aree Nissapan

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบุรี

The Special Education Center of Phetchaburi Province

E-mail: aomahha@gmail.com

Received May 18, 2024; Revised July 26, 2024; Accepted September 26, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อวิเคราะห์การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2) เพื่อหาแนวทางการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษา ยุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ปฏิบัติงาน ของผู้บริหารและข้าราชการครู ของศูนย์การศึกษาพิเศษสังกัดสำนัก บริหารงาน การศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและข้าราชการ จำนวน 335 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความ แปรปรวนผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน (2) ด้านการเปรียบเทียบทางการ บริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนก ตามเพศ ตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ตำแหน่งและประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์เพื่อ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษา พิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำสำคัญ: การบริหารงานบุคคล; ยุคดิจิทัล; ศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

Abstract

This purposes of the study were (1) To analyze the management of people in digital

age educational institutions of special education centers under the Office of Special Education Administration (2) To find out how to manage people in special education centers under the Office of Special Education Administration, classified by gender, position and working. experience of administrators and teachers under the Office of Special Education Administration. The sampling group is 335 administrators and teachers. Research tools are questionnaires. Statistics used in data analysis are percentage, average deviation, and variance analysis. Research has found that (1) the level of personnel management in digital educational institutions under the Office of Special Education Administration is very high overall. (2) The level of personnel management in digital education centers. Under the Office of Special Education Administration, classified by gender, university degree and school size, it was found that the position and experience of work differed statistically significantly at the level.05 Classified by gender. There is no statistically significant difference at the level.05 Knowledge from this research is useful for the management of people in digital age educational institutions of special education centers under the Office of Special Education Administration.

Keywords: Digital Age personnel management; special education center ; office of special education administration

บทนำ

การพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ที่กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการกระจาย อำนาจบริหารงานบุคคลให้แก่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลมากขึ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานจัดการศึกษาให้มาก ที่สุด กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบการบริหารงานบุคคลไว้ ดังนั้นการบริหารงานในสถานศึกษา เป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลัก ธรรมาภิบาล ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในภารกิจหลัก คือ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพใน การปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัยและการออกจากราชการ แต่การบริหารงานบุคคลเป็นงานที่ยุ่งยาก ที่ซับซ้อนเพราะต้องทำงานเกี่ยวกับคนซึ่งมีความรู้

ความสามารถ ตลอดจนมีความสำนึกแตกต่างกัน และที่สำคัญคนเป็นสิ่งที่มีชีวิตจิตใจ มีอารมณ์ ผู้บริหารจึงต้องประสบปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารบุคคล ซึ่งปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการวางแผนการบริหารงานบุคคล ปัญหาการสรรหาและการแต่งตั้งบุคคล ปัญหาการพัฒนาบุคคล ปัญหาการประเมินผลการปฏิบัติงาน ปัญหาการให้บุคคลพ้นจากงาน และปัญหาการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

การให้ความสำคัญการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เนื่องจากปัญหาที่พบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลคือการขาดแคลนบุคลากรในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง และการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลให้สถานศึกษา จึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อสนองตอบต่อภารกิจของสถานศึกษาให้การดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว เป็นอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มี ความรู้ ความสามารถ มีขวัญ กำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อ การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิพัฒน์พงษ์ พงกะพันธ์, 2564) และอีกสาเหตุหนึ่ง ของการขาดแคลนครู มาจากการย้ายสถานศึกษา ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าว แม้จะได้มีมาตรการในกระบวนการ สรรหาและการดำรง รักษา บุคลากรในสังกัดหลายวิธี และหลายรูปแบบ เช่น การบรรจุข้าราชการครูจาก ลูกจ้างในสังกัด หรือจากผู้มี ภูมิสำเนาในเขตพื้นที่เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่สอน ลดจำนวนการย้าย แต่แนวโน้ม ข้าราชการครูขอย้าย ยังคงมีมากขึ้น ในทุกครั้งที่ถึงกำหนดการส่งคำร้องขอย้ายประจำปีของ ข้าราชการครูใน สถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ การเปลี่ยนครูบ่อย ทำให้โรงเรียนเสียโอกาสในหลายด้าน เช่น ต้นทุนที่ใช้ไปในการพัฒนาครู ต้นทุนที่ต้องเสียไปในการพัฒนาครูใหม่ ความรู้สะสมที่ขาดหายไปกับครูเก่า สำหรับคนใหม่ โรงเรียนมีความเสี่ยง ในการศึกษาพฤติกรรมของครูที่มีต่อเด็ก ทำให้นักเรียนไม่มีความต่อเนื่อง ในการเรียนการสอน ล้วนเป็นผลเสียจาก การเปลี่ยนครูทั้งสิ้น (นิดา แก้วสว่าง และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ , 2562) การบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหาร สถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องรู้และ เข้าใจขั้นตอนและกระบวนการบริหารงาน บุคคล เช่น การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การ ดำรงรักษา การพัฒนาบุคลากรทาง การศึกษา วินัยและการรักษาวินัย รวมถึงการออกจากราชการ เมื่อพิจารณาถึง ความสำคัญของการบริหารงาน บุคคลข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าการบริหารงานบุคคลมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องพยายามสรรหาบุคลากรที่ดี มีคุณภาพ พัฒนาบุคลากรทุกท่าน รวมถึงการดำรง รักษาไว้ซึ่งบุคลากร เหล่านั้น (พิพัฒน์พงษ์ พงกะพันธ์, ภาณุพงศ์ บุญรัมย์, 2566) อัตราการย้ายครูที่เพิ่มขึ้นส่งผล กระทบ ต่อความพยายามในการพัฒนาโรงเรียน โดยส่งผลต่อความต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอน (Ariko & Simatwa, 2011)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและ ชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติ หน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง ประกอบด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา จำนวน 12 แห่ง

และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จำนวน 65 แห่ง พบปัญหาที่ความเหมือนกัน คือ ปัญหาอัตราการลาออก และการย้ายสถานศึกษาของบุคลากร ซึ่งเกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจในการดูแลพิเศษ และมีความต้องการในการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มความก้าวหน้าให้กับวิชาชีพ แต่มีปัญหาด้านเวลา และภาระ งานที่ได้รับมอบหมาย

จากจำนวนอัตราการย้ายออกนอกสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อัตราการลาออกของบุคลากรในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในปีการศึกษา 2563 - 2565 พบว่า ปัจจุบันมีอัตราการย้ายออกของบุคลากรแต่ละสถานศึกษามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากภาระงานการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการ จำเป็น พิเศษ และเด็กด้อยโอกาส ซึ่งบุคลากรบางส่วนยังไม่มี ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลเด็กพิเศษ ประกอบ กับการเป็น ประชากรแฝงที่ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่สถานศึกษาตั้งอยู่ เป็นเหตุผลการขอย้ายลำดับต้น ๆ ของบุคลากรที่ยื่น ความประสงค์ขอย้าย รองลงมาคือต้องการหาประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนปกติ ซึ่งทำให้แต่ละ สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดอัตรากำลังเพื่อให้มีครูเพียงพอกับการพัฒนาศักยภาพของแต่ละ ประเภท

ดังนั้น จากปัญหาที่เกิดขึ้นผู้วิจัยคิดว่าจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้เอื้อต่อความต้องการ และมีความ เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษา พิเศษ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงงานด้านการบริหาร บุคคล และนำเสนอ ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์ การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

วัชรระ คณะทรง (2565) การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการที่ ผู้บริหาร ต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินการจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ความสามารถ การศึกษา และความรู้ ในการปฏิบัติงาน โดยเป็นไปตามระเบียบแบบแผนที่ทางการได้กำหนดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และบรรลุ วัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของสถานศึกษา

สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา (2564) ได้กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง รูปแบบ แนวทาง และกระบวนการในการบริหารคนภายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรสนับสนุนทาง การศึกษา เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายทางการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โสมวลี ชยามฤต (2565) จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัลของ องค์การภาครัฐและเอกชนทำให้เกิดองค์ความรู้ถึงวิธีการที่เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับยุคดิจิทัล ในองค์การภาครัฐและเอกชน ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาด้านนิยมนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุค ดิจิทัลของ องค์การภาครัฐและเอกชน องค์การต้องกำหนดค่านิยมให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ ที่เหมาะสมกับการขับเคลื่อนเพื่อรองรับยุคดิจิทัล แล้วนำค่านิยมดังกล่าวมาจัดทำเป็นแนวทางหรือรากฐานใน การสร้าง พฤติกรรมที่ดีของบุคลากรของทุกคนในองค์การ จนกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์การ ความสามารถที่ จะเรียนรู้ และอยู่ร่วมกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยองค์การภาครัฐและเอกชนต้องช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะ ของบุคลากร ให้ตรงกับงานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัล

องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้สามารถนำมาพัฒนาทักษะการทำงานให้เหมาะสมในยุคดิจิทัลให้ได้รับ ผลสำเร็จ โดย พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ก้าวทันความทันสมัยของเทคโนโลยี โดยเป้าหมายการ พัฒนาคนแบบใหม่ คือ การพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข เพื่อให้อยู่กับ องค์การอย่างมีความสุข และยาวนาน

ภาณุวัฒน์ กลับศรีอ่อน (2558) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของการสรรหา บุคลากรผ่าน ระบบออนไลน์ การสรรหาบุคลากร โดยองค์กรนำระบบการสรรหาบุคลากรผ่านระบบออนไลน์ เพื่อใช้ดึงดูด และสรรหา บุคคลที่มีความสามารถและเหมาะสม เพื่อมาร่วมงานและพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ตามที่ตั้งไว้ การใช้ ระบบการสรรหาออนไลน์ไม่ได้เป็นการรับประกันว่า องค์กรจะได้บุคคลตามที่คาดหวังไว้ แต่การจะใช้ระบบการ สรรหาออนไลน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพนั้น องค์กรควรพิจารณาแนวคิดด้านจิตวิทยา ในการสรรหาผ่านระบบ ออนไลน์ด้วย เพื่อให้การสรรหาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ องค์กรต้องการไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ความหลากหลายของข้อมูล รูปแบบของสื่อ ความสะดวกและความง่ายในการ ใช้งาน หรือความเป็นส่วนตัวและ ความปลอดภัยของข้อมูล เพื่อให้องค์กรมั่นใจได้ว่า ระบบการสรรหาออนไลน์ ที่ใช้เป็นระบบที่มีคุณภาพและมี ประโยชน์แก่องค์กรอย่างแท้จริง

กรอบแนวคิด

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์การบริหารงานบุคคลในยุคดิจิทัลของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ได้สรุปเป็นตัวแปรการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยกำหนดกรอบแนวคิดวิจัย ดังนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดำเนินการโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือวิจัยด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) จากนั้นนำผลการประเมินมาคำนวณ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลประเมินได้ค่าระหว่าง 0.60-1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับ ผู้บริหาร และข้าราชการครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำมาตรวจสอบคุณภาพโดยคำนวณค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีคุณภาพและสามารถ นำไปใช้เก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานกับ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม ถึง 27 ธันวาคม 2566 ส่งแบบสอบถามแบบ Google Form เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 335 ชุด และ ได้รับการตอบแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 335 ชุด (ร้อยละ 100)
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวน นำเสนอข้อมูลในรูปความเรียง

ผลการศึกษา

ผลการวิจัย การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็น ข้าราชการครู จำนวน 290 คน คิดเป็น ร้อยละ 86.60 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 เพศหญิง จำนวน 225 คน คิดเป็น ร้อยละ 67.20 เพศชาย จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 ส่วนใหญ่ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.10 รองลงมาคือระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 ตามลำดับ

2. การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.45) พบว่า ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการดำรงรักษาบุคคล ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.47) ด้านการพัฒนา บุคคล ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.49) ด้านการจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.68) ด้านการ ประเมินผลการปฏิบัติงานบุคคล ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.54) และด้านการวางแผนงานบุคคล ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.40) โดยมี

ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนการบริหารงานบุคคลใน ยุคดิจิทัลมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาบุคคล ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.49) ด้านการธำรงรักษาบุคคล ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ ด้านการจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.68) ด้านการพัฒนาและ ส่งเสริมให้มีการแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.47) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนคะแนน การบริหารงานบุคคลในยุคดิจิทัลมากที่สุด คือ ด้านการวางแผนงานบุคคล ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.40)

3.ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ พบว่าในภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ด้านการวางแผนงานบุคคล ด้านการพัฒนาบุคคล ไม่แตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนผู้บริหารและข้าราชการครู ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ด้านการจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงาน ด้านการธำรงรักษาบุคคล ด้านการประเมินผล การปฏิบัติงานแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนก ตามตำแหน่ง พบว่าในภาพรวม แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ด้านการวางแผนงานบุคคล ด้านการธำรงรักษาบุคคล และด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนผู้บริหารและข้าราชการครู ที่มีตำแหน่งที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ด้านการจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงาน และด้าน การพัฒนาบุคคล แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน พบว่า ผู้บริหารและข้าราชการครู ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ยุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันความคิดเห็นด้าน การวางแผนงานบุคคล ด้านการจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาบุคคล และด้านการธำรงรักษาบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันความคิดเห็น ด้านการประเมินผล การปฏิบัติงานบุคคลไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายการศึกษาวิจัย

จากผลการศึกษา การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ปฏิบัติงาน ของผู้บริหารและข้าราชการครูที่ ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผู้บริหารและข้าราชการครู ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สรุปภาพรวมได้ว่าการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ ในภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แสดงว่าผู้บริหารและ ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน จะมีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์ การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ . 05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. ผู้บริหารและข้าราชการครู ที่ตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน

สรุปภาพรวมได้ว่าการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนัก บริหารงาน การศึกษาพิเศษ จำแนกตามตำแหน่งในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงว่าผู้บริหารและข้าราชการครูที่ตำแหน่งต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้บริหารและข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมพบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี ระหว่าง 11-15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความคิดเห็นที่ต่างกันระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี และระหว่าง 5-10ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนงาน บุคคล ด้านการจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาบุคคล และด้านการจรรีกรักษาบุคคล มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ด้านการวางแผนงานบุคคล ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการวิเคราะห์ปริมาณงานของบุคลากร โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ ควรตระหนักในเรื่องของปริมาณงานของบุคลากร

2. การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ด้านการจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงานในข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ มีวิธีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถทางวิชาการความเชี่ยวชาญและความกระตือรือร้น ในการปฏิบัติงาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรส่งเสริมให้มีการกำหนด เกณฑ์ และพิจารณาคัดเลือกตามความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ เพื่อให้ได้ บุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน

3. การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาบุคคลในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีกระบวนการปรับปรุงเจตคติที่ไม่ดีให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรมีจัดอบรม พัฒนาบุคลากร เพื่อปรับปรุงเจตคติที่ไม่ดีให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา

4. การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ด้านการธำรงรักษาศักยภาพบุคคล ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการสร้างประสบการณ์ ความรู้ใหม่ๆที่ดี เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานในสถานศึกษาด้วยความมั่นใจ ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ทำให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานจะทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ น่าเบื่อ

5. การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษายุคดิจิทัล ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคคล ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการประเมินกำกับ ติดตาม และดูแลการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลของบุคลากรในสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรส่งเสริมการประเมิน กำกับ ติดตาม และดูแล การใช้ อุปกรณ์ดิจิทัลของบุคลากรในสถานศึกษา เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการใช้ เทคโนโลยีอย่าง เหลื่อมล้ำในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานบุคคลยุคดิจิทัล เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาสมรรถนะการบริหารงานบุคคลยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานบุคคลยุคดิจิทัลให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- นิตา แก้วสว่าง และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2562). ปัจจัยการคงอยู่ของครูโรงเรียนเอกชน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จังหวัดสงขลา. วารสารบริหารและนวัตกรรมการศึกษา, 2(3), 53-70.
- พิพัฒน์พงษ์ พงกะพันธ์ และภาณุพงศ์ บุญรัมย์. (2566). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลั ย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 12(1), 202.

- พิพัฒน์พงษ์ พงกะพันธ์. (2564). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต*, 21(2), 51.
- ภาณุวัฒน์ กลับศรีอ่อน. (2558). ปัจจัยความสำเร็จของการสรรหาบุคลากรผ่านระบบออนไลน์. *วารสารนักบริหารสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์*, 35(1), 114-115.
- วัชร ณะทรง. (2565). การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิภาดา สารมย์. (2562). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. *Pathumthani University Academic Journal*.
- สีปสกุล นรินทรากูร ณ อยุธยา. (2564). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษาแนวใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โสมวลี ชยามฤต. (2565). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัลขององค์การภาครัฐและเอกชน. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(1), 109-123.
- Ariko, C. O., & Simatwa, E. M. W. (2011). Factor influencing secondary school teacher transfer requests in Suba District, Kenya: Analytical assessment. *International Research Journal*, 2(7), 1270-1280.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
The Digital Leadership of School Administrators under Phetchaburi District 2
Primary Educational Service Area Office

สุดารัตน์ น่วมไม้พุ่ม
Sudarat Nuammaipoom
โรงเรียนวัดท่าศาลาราม (เรือนบุญนาศาลัย)
Wat Tha Salaram School (Ruen Bunnakalai)
E-mail: namwann1508@gmail.com

Received May 20, 2024; Revised July 06, 2024; Accepted September 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 276 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie, R.V. & Morgan, D.W., 1970) จากนั้นนำไปสุ่มอย่างง่ายแบบมี สัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test for independent samples) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัย พบว่า (1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน (2) การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามตามวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันที่ ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา; ภาวะผู้นำ

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the digital leadership of school administrators under Phetchaburi District 2 Primary Educational Service Area Office and (2) to compare the digital leadership of school administrators under Phetchaburi District 2 Primary Educational Service Area Office. The total population participated in this study consisted of 276 schools by determining the sample size according to the tables of Krejcie and Morgan (Krejcie, R.V. & Morgan, D.W., 1970) then take it to a simple random with proportion. The key informants of this study teachers 27 in total. A rating scale questionnaire with 0.970 of reliability. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test for independent samples, and F-test. In addition, a content analysis was also applied for data analysis. The study found that (1) The digital leadership of school administrators under Phetchaburi District 2 Primary Educational Service Area Office in overall was at high level. When considering each aspect, it was found that all aspects are on a very high level. (2) Government teachers with different educational backgrounds, work experiences and size of the school found that there were differences in opinion on the digital leadership of school administrators under Phetchaburi District 2 Primary Educational Service Area Office in overall and in each aspect significant at the .05 level.

Keywords: Digital Leadership, school Administrator, leadership

บทนำ

ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคของความเป็นโลกาภิวัตน์ มีความเจริญก้าวหน้าและมีอัตราการเปลี่ยนแปลง ทางด้านเทคโนโลยีที่รวดเร็วเมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงในอดีตที่ผ่านมา เนื่องจากเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ช่วย อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ ทั้งด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านอุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง และบริการ หรือในด้านการใช้ชีวิตประจำวัน การเข้าถึงเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารสามารถกระทำได้ง่าย และรวดเร็วนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เกิดการพัฒนาและการขยายตัวทางเศรษฐกิจแบบก้าว กระโดดอันเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทุกวันนี้ดิจิทัลได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต ทำให้ สังคมเปลี่ยน รูปแบบในเชิงดิจิทัลมากขึ้น ทุกคนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่ายขึ้น และทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วใน การติดต่อสื่อสาร รวมถึงการส่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ องค์กรความรู้ต่าง ๆ ในสังคม ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึง ข้อมูลที่มีอยู่จำนวนมากมหาศาล (Big data) ได้อย่างรวดเร็วทุกที่ ทุกเวลา (สุกัญญา แหม่ซ้อย, 2561) ซึ่งการมา ของดิจิทัลเป็นตัวแปรสำคัญในการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนทุกชาติ ทุกภาษา นานาประเทศ ต่างมุ่งเน้นการพัฒนาประเทศไปสู่เศรษฐกิจและสังคมแห่งภูมิ ปัญญาและการเรียนรู้ แต่การที่จะพัฒนาสถานศึกษาไปสู่สังคมดังกล่าวได้นั้น จะต้องมีการนำความรู้ทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศมาทำให้เกิดประโยชน์

และสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษาเป็นอย่างมากและเทคโนโลยีถือ เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการศึกษาในยุคปัจจุบัน

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามาเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการทำงาน โดยเฉพาะกับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ที่จำเป็นจะต้องรู้จักทักษะดิจิทัล ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสูง ก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่าง ยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับเป้าหมายและทิศทางการเปลี่ยนแปลง (จินทนา แสนสุข, 2559) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล ให้สอดคล้อง กับการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า สามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการศึกษา โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการตัดสินใจและสามารถวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพสามารถ สื่อสารและประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักผ่านโซเชียลมีเดีย สามารถกระตุ้นให้ครูผู้สอนและผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาและสามารถร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมทำการศึกษามีคุณภาพ สามารถ ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ส่งเสริมสมรรถนะครูและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต การพัฒนาศักยภาพ ของนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติวิธีการ บริหารจัดการ วิธีจัดการศึกษาแบบใหม่ที่มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยตนเอง สมรรถนะดิจิทัล มีความ เป็นมืออาชีพมีความรอบรู้ในศาสตร์การบริหาร ทักษะการบริหารจัดการ โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล ซึ่งเป็น คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี ดิจิทัล เพื่อการบริหาร จัดการการสื่อสาร และการเรียนรู้ให้เท่าทัน ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในยุคนี้และส่งเสริมบุคลากร ในการใช้เทคโนโลยีแพลตฟอร์มที่หลากหลายเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าต้องมีการให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ความรู้ความสามารถ รวมทั้งสมรรถนะต่าง ๆ โดยเฉพาะสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับสื่อดิจิทัลในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุ ตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงทำให้ผู้วิจัยในฐานะข้าราชการครูสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

วัตถุประสงค์การวิจัย

(1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

(2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาด โรงเรียน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเรื่องภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล

ความเป็นผู้นำถือเป็นหลักพื้นฐานในการดำรงอยู่ของสังคมไม่ว่าจะในระดับประเทศชาติในสถานศึกษา ก็ล้วนมีการอธิบายภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องกับยุคสมัย ดังนี้

1. ความหมายของผู้นำในยุคดิจิทัล เป็นการพิจารณาความหมายที่ใช้พิจารณาระหว่างผู้นำ และยุคดิจิทัล ดังนี้

1.1 ความหมายของยุคดิจิทัล (Digital age) คือ ยุคของอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา ส่วนลักษณะของยุคดิจิทัล (Characteristics of Digital age) คือ ยุคที่พัฒนามาจากยุคอุตสาหกรรมปัจจุบันจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่าง กันอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้นับได้ว่าเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและอินเทอร์เน็ต ซึ่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ทำให้ครู อาจารย์ และนักเรียนของสถานศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ได้ โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาหรือแม้แต่สถานที่ ลักษณะของยุคดิจิทัลที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1) ความรวดเร็วในการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บ หรือการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ

2) การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ไม่มีขอบเขตหรือข้อจำกัด ในเรื่องเวลาหรือสถานที่ทำให้สามารถเข้าถึง รับรู้ และเรียนรู้ได้ทุกที่และทุกเวลาตามต้องการ

3) การใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ ให้ทุกคนสามารถจัดเก็บข้อมูลใช้พัฒนาความรู้ เผยแพร่และแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึง

1.2 ความหมายของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลไว้ว่า เป็นกระบวนการ บริหารงานของผู้ที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่ท้าทายของเทคโนโลยี โดยใช้คุณลักษณะของผู้นำ ตลอดจนกระบวนการบริหาร ปฏิบัติทางวิชาชีพ (Nak Ai, 2006) อีกทั้งยังหมายถึงภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลเป็น ลักษณะของบุคคลที่สามารถใช้เทคโนโลยี เรียนรู้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และรู้จักนำความรู้เหล่านั้นไปบูรณา การกับการจัดการศึกษาให้เป็น หนึ่งเดียวอย่างมีความหมาย (Kerdtip C., 2006) ความหมายนี้เป็นการ กล่าวถึง สิ่งที่ผู้นำที่จะต้องมียุคดิจิทัลนั้นว่าเป็น ทักษะ ความสามารถ กระบวนการวิธีการ และคุณลักษณะ ส่วนบุคคลในฐานะผู้นำในการบริหารงานที่สามารถสร้างความเชื่อมั่น สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการทำงาน ร่วมกัน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และ เป้าหมายขององค์กร (เลอศักดิ์ ตามา และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์, 2564)

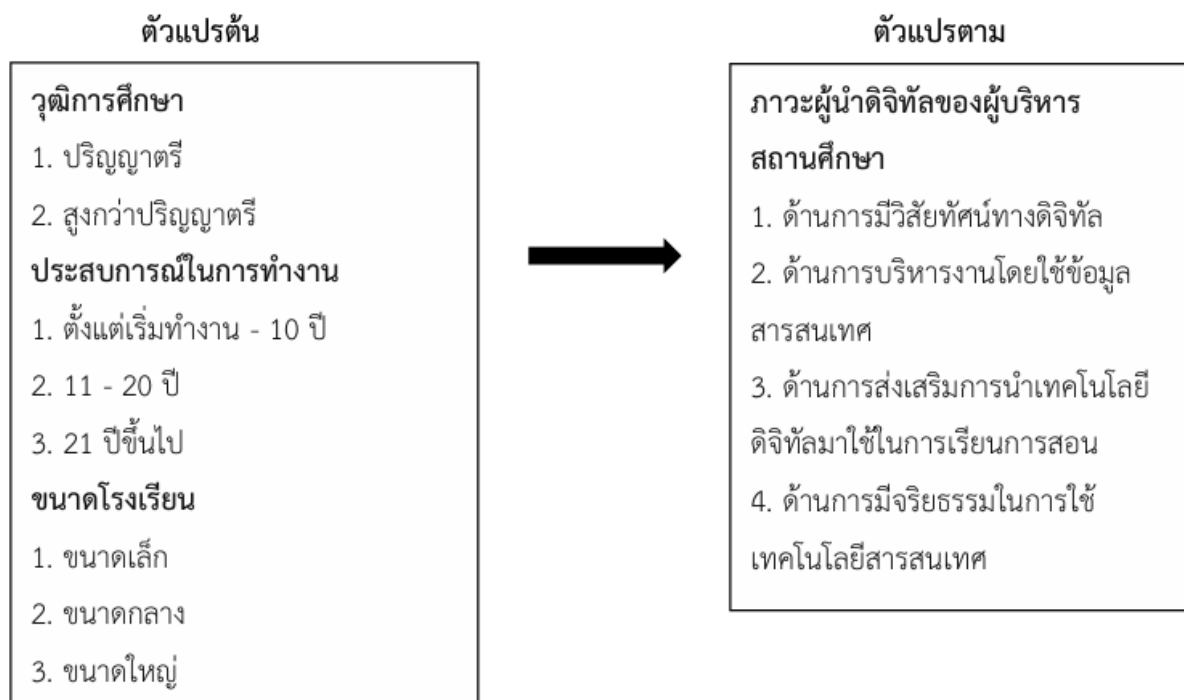

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล หมายถึง ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะของบุคคลที่สามารถใช้เทคโนโลยี สามารถเรียนรู้เทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำความรู้ที่ได้มา ใช้ในการบริหารองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมายขององค์การ

2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล เป็นคุณลักษณะพฤติกรรม ความสามารถของบุคคลที่เอื้ออำนวยให้บุคคลหรือองค์กรนำพาสมาชิกอื่นในองค์กรให้สามารถอยู่รอดในยุคดิจิทัล มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไปได้และยังมีการกล่าวถึงเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ จากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการมีจริยธรรมในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ตามลำดับ

3. องค์ประกอบของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล องค์ประกอบของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลมาจาก การพิจารณา ลักษณะของผู้นำที่จะต้องเข้าไปสัมพันธ์กับยุคสมัย ดังมีการเสนอองค์ประกอบไว้ ดังนี้ องค์ประกอบของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลมีองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ดิจิทัล 2) ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ 3) ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน การสอน และ 4) ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นในการศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผู้วิจัยจึงได้สรุป ตัวแปรออกมา ทั้ง 3 ด้าน คือ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน มาใช้ในการศึกษา

กรอบแนวคิด

รูปที่ 1 กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 886 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 276 คน กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) และกำหนดผู้ให้ข้อมูลแต่ละระดับโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการ บริหารงาน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเรียนการสอน ด้านการ มีจริยธรรมใน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ในการ เลือกตอบในส่วนองภาวะผู้นำเชิง ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นซึ่งคำนวณด้วยสูตร คำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ด้วยวิธีของของคอนบัค (Cronbach) พบว่า อยู่ในระดับ 0.970

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษาโดยการทดสอบค่าที (t-test)
4. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยสถิติ ที่ใช้คือ One-way ANOVA

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 276 คน ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่มี วุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 195คน (ร้อยละ 70.70) ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ตั้งแต่เริ่มทำงาน - 10 ปี จำนวน 178 คน (ร้อยละ 64.50) ขนาดโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 173 คน (ร้อยละ 62.7)
2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก สูง ที่สุดไปต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยี ดิจิทัล มาใช้ในการเรียนการสอน ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ ตามลำดับ
3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการ ทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาด โรงเรียนต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ข้าราชการครูมีขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีผลทำให้จำนวน ครูผู้สอนและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนนั้น ๆ มีจำนวนที่แตกต่างกันส่งผลต่อภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานแตกต่างกันเช่นโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนบุคลากร ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ในขณะที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีจำนวนบุคลากร ที่อาจจะไม่เพียงพอต่อการทำางาน สนองนโยบาย และการปฏิบัติงานในโรงเรียน รวมไปถึงความพร้อม ด้านการสนับสนุนอุปกรณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน จึงอาจเป็นเหตุทำให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลในโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา พลชาย และละดา ดอนหงษา (2563) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ๑ หนองบัวลำภู เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็น แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสา แปนเขียว (2564) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ในการเรียนการสอน ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ ตามลำดับ จากผลการวิจัยพบว่า มีภาวะผู้นำดิจิทัล 2 ด้าน ที่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ ด้านการ มีวิสัยทัศน์ทาง ดิจิทัล ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ควรพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล 2 ด้านดังกล่าว ให้มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูเป็นรายด้าน โดยเฉพาะด้านที่มีระดับความต้องการจำเป็นมาก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาได้ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เช่น ด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล เป็นต้น เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล และจะทำให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานภายในโรงเรียนต่อไป

2. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ หรือบุคลากรทาง การศึกษาอื่น

บรรณานุกรม

- จันทนา แสนสุข. (2559). *ภาวะผู้นำ Leadership* (พิมพ์ครั้งที่ 3). บริษัท ทริปเพิ้ลกรุ๊ป จำกัด.
- นิสา แป้นเขียว. (2564). *ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*
- เลอศักดิ์ ตามา, & สุมาลี ศรีพุทธรินทร์. (2564). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(38), 224-240.*
- วาสนา พลชาย, & ละดา ดอนหงษา. (2563). *ภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต.*
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). *ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16(4), 216-224.*
- Kerdtip, C. (2006). *Development model of education technology leadership for school administrators under the office of basic education commission in southern Thailand* (Doctoral dissertation). Songkla University.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.*
- Nak Ai, N. (2006). *The factors of E-Leadership characteristics and Factors affecting E-Leadership effectiveness for basic education principals* (Doctoral dissertation). Srinakharinwirot University, Bangkok.

การพัฒนานวัตกรรมการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
และ หัวหน้าแผนกวิชา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Innovation in Educational Supervision via Web Application for School
Administrators

and Heads of Vocational Education Departments Prachuap Khiri Khan Province

กัมปนาท ทับล่อม

Kumpanad Tuplom

อาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Vocational Education Prachuap Khiri Khan Province

E-mail: Kumpanad.t7@gmail.com

Received May 18, 2024; Revised July 26, 2024; Accepted September 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนานวัตกรรม การนิเทศทางการศึกษา ผ่านเว็บแอปพลิเคชัน (2) เพื่อวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการนิเทศ ผ่านเว็บแอปพลิเคชัน และ (3) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพัฒนา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษาภายใน สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 72 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (ก) แบบสัมภาษณ์ (ข) ระบบการนิเทศทางการศึกษา (ค) แบบประเมินประสิทธิภาพของระบบ การนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ด้าน ขอบข่ายงานการนิเทศทางการศึกษาควร ประกอบด้วย (ก) ด้านเตรียมการสอน (ข) ด้านการจัดดักกิจกรรมการเรียนรู้ (ค) ด้านสื่อนวัตกรรม (ง) ด้านอุปกรณ์การสอน (จ) ด้านการวัดผลฯ (ฉ) ด้านสภาพทั่วไป การพัฒนาระบบเว็บแอปพลิเคชัน สรรวจด้านฮาร์ดแวร์ ศึกษาวิธีการปฏิบัติงาน และการดำเนินการวิเคราะห์ และพัฒนาตามหลักทฤษฎีวงจร พัฒนาระบบ เลือกรฐานข้อมูลคำนึงถึงความปลอดภัย และการจัดทำรายงานสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ (2) ผลการวิเคราะห์ ออกแบบพัฒนา ได้ระบบนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันที่มีคุณสมบัติความ ปลอดภัย การบันทึกข้อมูล การปรับปรุงแก้ไขข้อมูล การออกรายงาน และมีโมดูลสำหรับผู้ใช้งาน 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าแผนกวิชา กลุ่มครู กลุ่มเจ้าหน้าที่ (3) ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบ การนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน โดยผู้เชี่ยวชาญพบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ ดีมาก และผล การประเมินผู้ใช้งานเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพระดับ ดี

คำสำคัญ: การพัฒนานวัตกรรม การนิเทศทางการศึกษา ผ่านเว็บแอปพลิเคชัน

Abstract

This research aimed to: (1) to analyze the opinions of experts on the development of educational supervision innovation through web applications; (2) to analyze, design, and develop educational supervision innovation through web applications; and (3) to evaluate the effectiveness of the educational supervision system through web applications. This research was developmental. The sample group consisted of 72 school administrators and heads of departments in vocational education within the Vocational Education Prachuap Khiri Khan province, selected by purposive sampling. The research instruments used were: (a) interview form; (b) educational supervision system; and (c) educational supervision system evaluation form through web applications. Data analysis was performed using the mean and standard deviation. The results of the research found that: (1) The results of the study of the opinions of experts in both areas found that the scope of educational supervision work should include: (a) preparation for teaching, (b) organizing learning activities, (c) media and innovation, (d) teaching equipment, (e) assessment, and (f) general conditions. The development of web application systems should survey the availability of hardware, study the operating procedures of relevant officials, and implement the analysis and development according to the theory of the system development cycle. The choice of database should take into account security, cost-effectiveness, and the preparation of reports that are in line with the needs of users. (2) The results of the analysis, design, and development of the educational supervision system through web applications have the following features: security, data recording, data correction, report generation, and 3 user modules: school administrators, heads of department, teachers, and officials. (3) The results of the evaluation of the effectiveness of the educational supervision system through web applications by experts found that it was very effective, and the evaluation of the effectiveness of the system by officials found that it was effective.

Keywords: Innovation development, supervision, VIA web Applications

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกเป็นไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ผลจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย จึงมีความจำเป็นที่ระบบการจัด การศึกษาจะต้องมีการปรับตัวเองเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงนั้น ให้สามารถพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศให้แข่งขันได้ในสังคมโลก โดยยังคงดำรงรักษา ความ

เป็นไทยซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ได้ชี้ถึงการ ปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทันให้มีความ พร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคม ฐานความรู้อย่างมั่นคงอันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562) ถือเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ดำเนินการ ในการจัด การศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพ ตามสมรรถนะอาชีพที่กำหนดไว้ การพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีขีดความสามารถในการใช้ ศักยภาพและการ แข่งขันนั้นสถานศึกษาจึงต้องดำเนินการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและรวมถึงการ ดำเนินการกำกับติดตามและ นิเทศการศึกษาของครูผู้สอน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและหัวหน้าแผนกที่มี หน้าที่ดำเนินการนิเทศการศึกษา กำกับติดตามและรายงานผลข้อมูลเกี่ยวกับนิเทศการศึกษา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มี ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 9 คน พบว่า บทบาทของ ผู้บริหารอาชีวศึกษาและ หัวหน้าแผนกวิชา มีหน้าที่ในการประสานงานงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการกับ ครูผู้สอน ดังนั้นผู้บริหารและ หัวหน้าแผนกจะมีบันทึกการนิเทศการสอนของครูผู้สอน ตามแผนปฏิทิน การนิเทศที่กำหนด ต้องกำกับติดตาม และมีการรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ ในการดำเนินงานนิเทศการศึกษา พบปัญหาการดำเนินงานในเรื่องของการ จัดเตรียมเอกสารที่จะต้องใช้ในการประเมิน และเวลาใน การปฏิบัติกรนิเทศไม่เป็นไปตามปฏิทินการนิเทศ ปัญหาเกี่ยวระยะทางในการนิเทศมีความห่างไกลทำให้ต้อง ใช้เวลาในการเดินทาง งบประมาณในการใช้จ่ายมี จำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการนิเทศในตลอดปี และการรวบรวมและสรุปผลในการนิเทศมีความล่าช้า ทำให้ไม่ สามารถแก้ไขปัญหการนิเทศได้ทันที

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องการพัฒนานวัตกรรมการนิเทศทาง การศึกษาผ่านเว็บ แอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเป็น การแก้ไขปัญหาเชิงนวัตกรรมด้านการนิเทศทางการศึกษา ให้สามารถนิเทศ การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็วมีความทันสมัย ได้ข้อมูลที่แม่นยำ และสามารถใช้งานได้ทุกที่ ตลอดเวลาและแปลผลข้อมูลได้ทันที และเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนานวัตกรรมการนิเทศทางการศึกษา ผ่านเว็บ แอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการนิเทศผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบการนิเทศทางการศึกษา ผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของนวัตกรรม

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2562, น.8) ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ ดังนี้ นวัตกรรม หมายถึง การใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

สมจิตร ยัมสุด (2563) นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง การนำสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของความคิดหรือการกระทำ รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์เข้ามาใช้ในระบบการศึกษาเพื่อมุ่งหวังที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่ เดิมให้ระบบการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากความหมายของนวัตกรรมที่กล่าวมา สรุปความหมายของคำว่า "นวัตกรรม" ได้ว่าเป็นการนำเอา สิ่งใหม่ ๆ หรือสิ่งที่มีอยู่เดิม ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของความคิดใหม่หรือการกระทำสิ่งใหม่ ๆ หรือการเปลี่ยนแปลง สิ่งที่มีอยู่ เดิมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยหลักการทฤษฎีที่ตนเองสนใจจนเกิดการยอมรับและเชื่อถือได้

ความหมายของนวัตกรรมทางการศึกษา

ทิศนา ขัมมณี (2560, น.418) ให้ความหมายไว้ว่า นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง กระบวนการ แนวคิด หรือวิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษาซึ่งอยู่ในระหว่างการพัฒนาทดลองที่จะจัดขึ้นอย่างมีระบบและกว้างขวาง พอสมควร เพื่อพิสูจน์ประสิทธิภาพ นำไปใช้ในระบบการศึกษาอย่างกว้างขวางต่อไป

ธานินทร์ ทิมทอง (2562) กล่าวว่า นวัตกรรมการศึกษาในโลกปัจจุบันต้องถูกนำมาปรับใช้ เพื่อตอบ โจทย์ด้านผลลัพธ์และเป้าหมายสูงสุดของนักเรียน ทั้งเทคโนโลยีที่เหมาะสมผสมกับระบบใหม่ ๆ ควบคู่ไปกับการพัฒนา ศักยภาพครู ล้วนมีความสำคัญที่ ช่วยให้ก้าวข้ามความท้าทายในปัจจุบัน

จากความหมายของนวัตกรรมทางการศึกษาหมายถึงกระบวนการแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะจัด ขึ้นมาอย่างมีระบบนำมาปรับใช้เพื่อตอบโจทย์ด้านผลลัพธ์และเป้าหมายสูงสุด

ภณทิรา สุปการ (2558) ที่ได้ทำการศึกษารูปแบบบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการ 2) การมีส่วนร่วม 3) การนิเทศ 4) การใช้เทคโนโลยี และ 5) การประเมินผล

กล่าวโดยสรุปการนิเทศการศึกษา เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การช่วยเหลือครูให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทำให้เกิดการพัฒนา ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

แอปพลิเคชันเพื่อการศึกษา

ณัฐพัชญ์ ศรีราชจันทร์ และรุ่งนภา รัตนถาวร (2565) ได้พัฒนาเว็บไซต์การจัดการข้อมูลปฐมภูมิ สำหรับ การดูแล และช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาโรงเรียนวัดเทพประสิทธิ์ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวก ในการจัดเก็บข้อมูลทั่วไปของนักเรียนและผู้ปกครองผ่านทางเว็บไซต์

กรอบแนวคิด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างเป็น กรอบแนวคิดในการ
วิจัย ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษา
สถานศึกษาภายในสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 72 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2566)
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชา และเจ้าหน้าที่ ใน
อาชีวศึกษาสถานศึกษาภายในสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยวิธีการคัดเลือก เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็น
กลุ่มทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ทำการประเมิน ประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 6 คน กลุ่มที่ 2 ประเมินเพื่อหาประสิทธิภาพจากผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 30 คน กลุ่มที่ 3 ประเมินหา
ประสิทธิภาพจากผู้ใช้งาน จำนวน 15 คน เพื่อหาประสิทธิภาพการสร้างเว็บแอปพลิเคชัน กรณีศึกษาทางการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนานวัตกรรมการนิเทศทางการศึกษา ผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. ระบบการนิเทศทางการศึกษา ผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. แบบประเมินประสิทธิภาพของระบบการนิเทศทางการศึกษา ผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนานวัตกรรมการนิเทศการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันของผู้บริหาร สถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

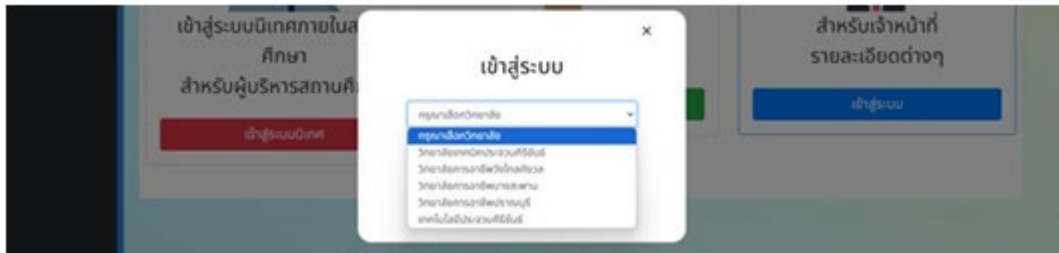
1. การประเมินหาคุณภาพเครื่องมือหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการพัฒนานวัตกรรมการนิเทศการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาใน อาชีวศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยใช้สูตร Index of Item Objective Congruence (IOC) โดยข้อคำถามทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไป
2. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม หาโดยวิธีใช้สูตร α -Coefficient ของ Cronbach ดังนี้ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.93
3. การพัฒนาแบบประเมินประสิทธิภาพนวัตกรรมการนิเทศการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating Scale) แบ่งการประเมินประสิทธิภาพเป็น 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนานวัตกรรมการนิเทศทางการศึกษา ผ่านเว็บ แอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศทางการศึกษาในการพัฒนาระบบเว็บแอปพลิเคชันสรุปได้ ว่า ขอบข่ายของงาน โดยมี 4 ด้านหลักดังนี้ ด้านที่ 1 ขอบข่ายงานการนิเทศภายในอาชีวศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ ด้านที่ 2 การจัดทำข้อมูลของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานงานนิเทศทางการศึกษา ด้านที่ 3 ด้านข้อมูลทั่วไปที่ ผู้ใช้งานระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน และด้านที่ 4 การรักษาความปลอดภัยข้อมูล ในการเข้าถึงระบบเว็บแอปพลิเคชัน โดยทั้ง 4 ด้านนี้ถือเป็นปัจจัยหลักขององค์ประกอบในการพัฒนาพัฒนา ระบบเว็บแอปพลิเคชันที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นและรวมถึงองค์ประกอบย่อยของแต่ละด้าน

2. ผลจากการวิเคราะห์ ออกแบบและพัฒนาระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันที่ สามารถใช้
กับคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บ แอปพลิเคชันมี
คุณสมบัติด้านต่าง ๆ ปรากฏผลดังนี้

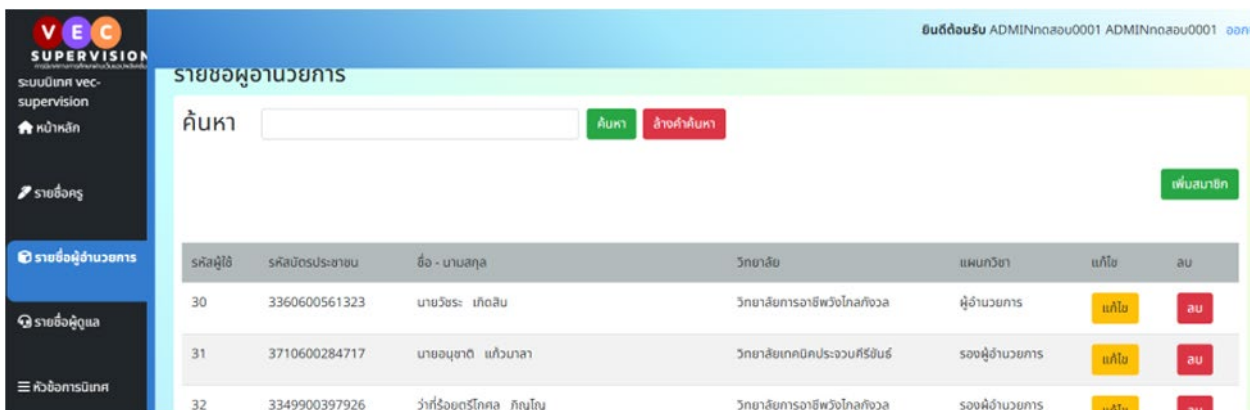
2.1 ด้านระบบความปลอดภัย ผู้ใช้งานทุกระดับจะต้องกรอกข้อมูล Login ชื่อหน่วยงาน และรหัสผ่าน
ก่อนเข้าสู่ระบบ ได้ที่ <https://www.vec-supervision.com/>

รูปที่ 2 ระบบ Login เข้าใช้งาน

2.2 ด้านการบันทึกการบันทึกข้อมูลประวัติผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ ในด้านต่าง ๆ เข้าสู่ระบบนั้น จะถูก
บันทึกในกลุ่มผู้ใช้งานประกอบด้วย เจ้าหน้าที่งานหลักสูตร เจ้าหน้าที่งานวัดผลและประเมินผล เจ้าหน้าที่งาน
บุคลากร และกลุ่มผู้ใช้งานระดับปฏิบัติการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้อำนวยการ วิทยาลัย รอง
ผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าแผนกวิชา

2.3 ด้านการปรับปรุงแก้ไข ในการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลนั้นสามารถเรียกจากเมนูข้อมูล
การนิเทศเพื่อแก้ไขข้อมูลการนิเทศและสามารถแก้ไข หัวข้อการนิเทศจากเมนูหัวข้อการนิเทศได้

รูปที่ 3 ระบบสามารถสืบค้นข้อมูล รายชื่อผู้บริหาร รายชื่อครู

2.4 ด้านการสืบค้นข้อมูลระบบสามารถสืบค้นข้อมูล รายชื่อของผู้ถูกนิเทศได้

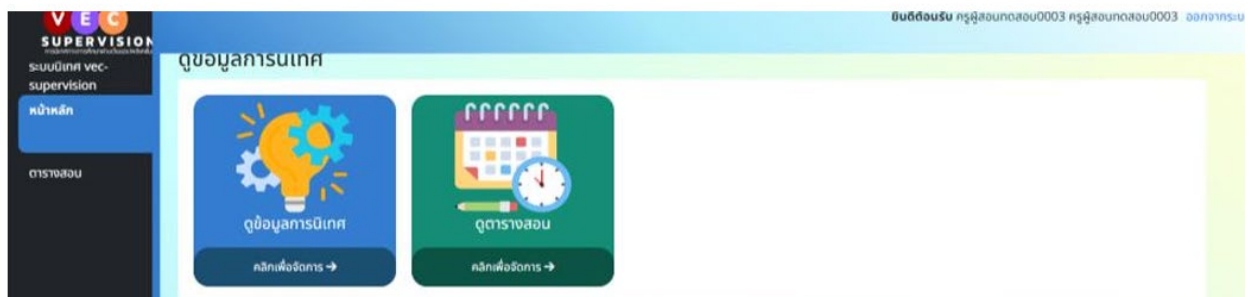
2.5 ด้านการจัดทำรายงานผู้นิเทศผู้ที่ใช้งานหลักคือ ผู้ใช้งานระดับปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้บริหาร และหัวหน้า
แผนกวิชา จะมีเมนูครอบคลุมกับงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องข้อมูลกับงานต่าง ๆ โดยผู้ใช้งานสามารถที่จะ กำหนดเงื่อนไขที่จะ
แสดงผลเช่นรายงานผลการนิเทศทางการศึกษา

2.6 ด้านโมดูลการใช้งาน ระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันจะมีโมดูล สำหรับผู้ใช้งาน 3
กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีฟังก์ชันการใช้งานที่แตกต่างกัน ดังนี้

รูปที่ 4 โมดูลการใช้งานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าแผนกวิชา

2.6.1 ด้านโมดูลการใช้งานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าแผนกวิชาเป็นผู้นิเทศ ซึ่งดูแลรับผิดชอบในการนำข้อมูล โดยมีฟังก์ชัน 7 รายการ ได้แก่ 1) ข้อมูลการนิเทศ 2) ตารางสอน 3) นิเทศ การสอน 4) ประวัติการนิเทศ 5) สืบค้นข้อมูล 6) ออกรายงานการนิเทศ และ 7) ออกจากระบบ

รูปที่ 5 โมดูลการใช้งานสำหรับครู

2.6.2 ด้านโมดูลสำหรับครู เป็นผู้ถูกนิเทศ โดยมีฟังก์ชัน 4 รายการ ได้แก่ 1) บันทึก ตารางสอน 2) ข้อมูลการนิเทศ 3) ออกรายงานการนิเทศ และ 4) ออกจากระบบ

รูปที่ 6 โมดูลการใช้งานสำหรับเจ้าหน้าที่

2.6.3 ด้านโมดูลสำหรับเจ้าหน้าที่ โดยมีฟังก์ชัน 6 รายการ ได้แก่ 1) เพิ่ม ลบ แก้ไข สมาชิกผู้บริหาร 2) เพิ่ม ลบ แก้ไข สมาชิกครู 3) เพิ่ม ลบ แก้ไข เจ้าหน้าที่ 4) แก้ไขหัวข้อการนิเทศ 5) ออกรายงานการนิเทศ พิมพ์รูปแบบการนิเทศเป็นไฟล์ .PDF 6) ออกจากระบบ

3.ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบกรณีศึกษาทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันสำหรับ
ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์สรุปผลได้ดังนี้

3.1ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบกรณีศึกษาทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันโดย ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านกรณีศึกษา และการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน พบว่าผลการประเมิน ประสิทธิภาพของระบบ
กรณีศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมแอปพลิเคชัน ทั้ง 4 ด้านมี ประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีมาก
ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวแสดงว่าระบบกรณีศึกษาผ่านเว็บ แอปพลิเคชัน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมี
ประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้งานจริงได้

3.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบกรณีศึกษาทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้ใช้งานระดับ ปฏิบัติการคือ
ผู้บริหารและหัวหน้าแผนกวิชา พบว่า ระบบโดยภาพรวมมีประสิทธิภาพดีมากทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิภาพอยู่ใน
ระดับดีมาก

3.3 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบกรณีศึกษาทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันโดย ผู้ใช้งาน
ระดับปฏิบัติการคือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกรณีศึกษา พบว่าระบบการประเมินการใช้ ระบบการ
กรณีศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันโดยกลุ่มเจ้าหน้าที่ทั้ง 4 ด้าน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ ดี

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมกรณีศึกษาทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้า
แผนกวิชาในอาชีวศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการพัฒนานวัตกรรมกรณีศึกษา ผ่านเว็บ
แอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชาในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า
ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อคิดเห็นว่า ขอบข่ายงานกรณีศึกษา ประกอบด้วยโดยมี 4 ด้านหลักดังนี้ ด้านที่ 1
ขอบข่ายงานกรณีศึกษาภายในอาชีวศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ ด้านที่ 2 การจัดทำข้อมูลของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน
งานกรณีศึกษา ด้านที่ 3 ด้านข้อมูลทั่วไปที่ผู้ใช้งานระบบกรณีศึกษาผ่านเว็บ แอปพลิเคชัน
และด้านที่ 4 การรักษาความปลอดภัยข้อมูล ในการเข้าถึงระบบเว็บแอปพลิเคชัน โดยทั้ง 4 ด้านนี้ ถือเป็นปัจจัย
หลักขององค์ประกอบในการพัฒนาพัฒนาระบบเว็บแอปพลิเคชัน ซึ่งขอบข่ายงานกรณีศึกษา ดังกล่าว
สอดคล้องกับงานวิจัยของชมพูช โยธี (2558) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบกรณีศึกษา ภายในแบบมีส่วนร่วม
ของโรงเรียนตามขอบข่ายงานพบว่าขอบข่ายงานในการกรณีศึกษานั้น ถือว่า เป็นปัจจัยสำคัญต่อ
กระบวนการกรณีศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งลักษณะหรือรูปแบบของการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ
อัครชัย อีร์กุล (2563) กล่าวถึงกระบวนการสร้างหรือพัฒนาเว็บหรือรูปแบบ เครื่องมือในการช่วยเก็บข้อมูลและ
ระบบอำนวยความสะดวกในการนัดหมาย โดยมีองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้ใช้งาน 2) ระบบข้อมูล 3) ระบบรักษา
ความปลอดภัยของข้อมูล ส่วนผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาระบบเว็บ แอปพลิเคชันให้ความเห็นว่า หากพัฒนาระบบ
กรณีศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน ควรเริ่มต้นด้วย การสำรวจข้อมูลทรัพยากรที่มีอยู่ของหน่วยงานเพื่อ
เป็นการเตรียมความพร้อมด้านฮาร์ดแวร์ ซึ่งเป็น การประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบกรณีศึกษา

การศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันและควรรศึกษา วิธีการขั้นตอนจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกคนทั้งระดับผู้บริหารระดับหัวหน้าแผนกวิชาผู้ปฏิบัติงาน และผู้ใช้งาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพล ฤทธิเดช, เปรมรัตน์ พูลสวัสดิ์, ยุวธิดา ชิวปรีชา และวรวัฒน์ จันทรตัน (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อสนับสนุนการจัดการความรู้ในองค์กร โดยพบว่ากรอบแนวคิดในการวิจัยและกระบวนการจัดการความรู้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัย ในกระบวนการสร้าง หรือพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน จะต้องมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานหรือปัจจัยความต้องการในการพัฒนาเว็บเพื่อให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เมื่อทราบถึงความต้องการ หลักจากนั้นก็จะดำเนินการในขั้นตอนของการออกแบบ หรือเขียนระบบโปรแกรมขึ้น และทำการในข้อมูลหรือเครื่องมือในหน้าเว็บเพจสำหรับผู้ใช้งาน ขั้นตอนสุดท้าย การสร้างระบบป้องกันการขโมยข้อมูลหรือระบบรักษาความปลอดภัยของเว็บโดยให้ผู้ดูแลระบบหรือ เจ้าหน้าที่ที่สามารถแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายหากเกิดความผิดปกติของระบบขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ระบบการนิเทศทาง การศึกษาผ่านเว็บที่สามารถใช้ได้กับคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของวิทยาลัยใน อาชีวศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชันนี้จะทำงานด้วย โปรแกรมผ่านเว็บแอปพลิเคชัน ผู้วิจัยตั้งชื่อระบบนี้ว่า “การนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” จุดเด่นของระบบการนิเทศ การนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน ที่ทำงานบนเครือข่ายคือประหยัดเวลาในการติดตั้งระบบ เนื่องจากเมื่อพัฒนาระบบเรียบร้อยแล้วนำไปติดตั้งที่คอมพิวเตอร์แม่ข่าย คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่เชื่อมต่อ เครือข่ายภายในด้วยกันก็จะสามารถที่จะใช้งานระบบได้ทันที ผู้วิจัยเพียงแจกเอกสารคู่มือการใช้งานผู้ใช้ก็ สามารถใช้งานระบบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญผ่อง ทิพย์ธีรปกรณ (2564) ผลการวิจัยพบว่าการใช้ ระบบอินเทอร์เน็ตหรือระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ผ่านโปรแกรมที่รับการพัฒนาขึ้นมานั้นในเฉพาะด้าน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานหรือประหยัดระยะเวลาและยังสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายสอดคล้อง กับโลกปัจจุบันที่ตอบสนองถึงความต้องการและรวดเร็ว

3. ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ ทางการศึกษาและด้านการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน มีความเห็นว่าระบบการนิเทศการนิเทศทางการศึกษาผ่าน เว็บแอปพลิเคชัน ทั้ง 4 ด้าน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีมาก กลุ่มผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นว่าระบบการนิเทศ ทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน ทั้ง 5 ด้าน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี และกลุ่มผู้ใช้งานทั่วไปมีความเห็น ว่าระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน ทั้ง 4 ด้าน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี ผลการประเมิน ประสิทธิภาพของระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน พบว่าทุกกลุ่มที่ทำการประเมินมี ความเห็นว่าระบบการนิเทศการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ ดีและดีมาก ประสิทธิภาพของระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัย ของพลพีระ เชาว์สุทธาการ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการเก็บข้อมูลการนิเทศของมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนนั้น เพื่อให้ทราบ ถึงประสิทธิภาพของครูผู้สอน

กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การนิเทศถือเป็นหัวใจสำคัญที่ได้ให้ทราบถึง ปัญหา ในการจัดการเรียนการสอน และสิ่งสำคัญคือการจัดส่งข้อมูลและเอกสารหากมีความรวดเร็วและสามารถประมวลผลได้ทันทีจะสามารถให้คำแนะนำหรือชี้แนะครูผู้สอนได้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tumman, Arreerard & Arreerard (2018) ได้ วิจัยการพัฒนากระบวนการพื้นฐานข้อมูลงานวิจัยและนักวิจัย พบว่าผู้ เข้ารับการอบรมมีความเห็นต่อระบบจัดเก็บข้อมูล สารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่าระบบประมวลผลที่นำมาใช้ งานสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้งานข้อมูล สามารถทำให้โรงเรียนมีการวางแผนและรวมถึงจัดเก็บ ข้อมูลไว้ในระบบประมวลผลได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่เกิดการ สูญหายข้อมูลและรวมถึงปัญหาการหาเอกสารไม่เจอ สามารถลดจำนวนคนในการทำงานและรวมถึงเวลาที่ใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาสามารถใช้งานระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาและหัวหน้าแผนกวิชา ในอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาใช้ในสถานศึกษาเพื่อให้การนิเทศ ทางการศึกษาเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำระบบการนิเทศทางการศึกษาผ่านเว็บแอป พลิเคชันไปใช้งานกับสถานศึกษาอื่น ๆ ภายในสังกัดเพื่อให้ระบบนิเทศทางการศึกษา มีความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และเป็นระบบที่มีมาตรฐานต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาระบบเว็บแอปพลิเคชันการนิเทศการศึกษา ไปใช้งานกับการติดตามภาระงานอื่น ๆ ของ หน่วยงานทางการศึกษาเพื่อลดระยะเวลาและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเทศทางการศึกษา ให้สามารถเชื่อมโยงไปถึงการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การประเมินกิจกรรมนักเรียน-นักศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ เกี่ยวข้อง กับการประกันคุณภาพของวิทยาลัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ควรมีการวิจัยที่มีการใช้โปรแกรมหรือชุดคำสั่งที่มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อเพื่อให้สามารถพัฒนาระบบ นิเทศ ทางการศึกษาให้มีความสามารถเพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในระบบที่ใหญ่ขึ้น หรือใช้เชิงพาณิชย์ต่อไปได้

บรรณานุกรม

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). *นวัตกรรมเพื่ออนาคต*. เข้าถึงได้จาก :
<https://www.nia.or.th/frontend/bookshelf/zWf7zwTMcEWhI/62d3a82b0f129.pdf>
ชมพูช โยธิ. (2558). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ณัฐพัชญ์ ศรีราชจันทร์, & รุ่งภา รัตนถาวร. (2565). การพัฒนาเว็บไซต์สำหรับการจัดการข้อมูลพฤติกรรมของนักศึกษา ระหว่างการศึกษา. วารสารวิทยาสารสนเทศและเทคโนโลยี, 4(1), 8-9.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธานินทร์ ทิมทอง. (2562). นวัตกรรมที่ดี เทคโนโลยีที่ช่วยครูควบคู่กับระบบใหม่ ๆ ช่วยตอบโจทย์การศึกษาไทย. โพสต์ทูเดย์. เข้าถึงได้จาก: <https://www.posttoday.com/pr/595741/>
- บุญณพจน์ ทิพย์ธีรปกรณ์. (2564). การศึกษาโปรแกรมการทำงานสำหรับระบบสำนักงานทางการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- พลพีระ เชาวสุธากา. (2564). กระบวนการเก็บข้อมูลการนิเทศของมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- กัณทิรา สุปการ. (2558). รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรพล ฤทธิเดช, เปรมรัตน์ พูลสวัสดิ์, ยุวธิดา ชิวปรีชา, & วรวัฒน์ จันทรัตน์. (2564). การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อสนับสนุนการจัดการความรู้ในองค์กร. การประชุมวิชาการระดับชาติวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระหว่างสถาบัน ครั้งที่ 8, หน้า 1231-1239.
- สมจิตร ยิ้มสุต. (2563). ความหมายนวัตกรรมการศึกษา. Gotoknow. เข้าถึงได้จาก: <http://www.gotoknow.org/posts/401951>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2566). ดัชนีชี้วัดราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. ประจวบคีรีขันธ์: อาชีวศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.
- อัครชัย ธีรกุล. (2563). การพัฒนารูปแบบเว็บไซต์สำหรับการจัดเก็บข้อมูลโรงเรียนวัดราชาธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- Tumman, J., Arreerard, W., & Arreerard, T. (2018). *The Development Research and Researcher Database System in Faculty of Information Technology at Rajabhat Maha Sarakham University*. Research report, Maha Sarakham Rajabhat University.

แบบคำขอเสนอบทความเพื่อขอตีพิมพ์ใน
วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
Educational Administration Innovation Journal

เรียน บรรณาธิการวารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) (ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ).....

☐ อาจารย์/เจ้าหน้าที่ ☐ นิสิตระดับปริญญาโท/เอก ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ตำแหน่งทางวิชาการ..... หน่วยงาน (สังกัด).....

ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก.....

.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....e-mail:.....

มีความประสงค์ขอส่ง

☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) .....

.....

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) .....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองบทความที่เสนอตีพิมพ์ ดังนี้

1. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใด ๆ มาก่อน

2. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่ได้อยู่ระหว่างการนำเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ

3. เนื้อหาของบทความ ทั้งข้อความ รูปภาพ ทั้งหมดที่ปรากฏขอรับรองว่าเป็นผลงานของข้าพเจ้า ในกรณีที่มีการอ้างอิงผลงานจากผู้อื่น ข้าพเจ้าได้ดำเนินการตามจรรยาบรรณทางการวิจัยทุกประการ กรณีมีการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

4. ข้าพเจ้ายอมรับเงื่อนไขการพิจารณาบทความ และยินยอมปรับแก้บทความตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิหรือตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร

5. ข้าพเจ้าขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ให้แก่วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา(Educational Administration Innovation Journal: EAIJ Journal)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงนาม.....

(.....)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเรื่องภาษาไทย (TH Sarabun New 18 pt ตัวหนา กึ่งกลาง)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ

ผู้แต่ง1 และ ผู้แต่งร่วม2 (TH Sarabun New 16 pt ตัวหนา กึ่งกลาง)

Author1 and Author2

สังกัด (คณะ....มหาวิทยาลัย...)

Affiliation (Faculty....University..., Country....)

E-mail 1: ....., E-mail 2: .....

Tel....

บทคัดย่อ (TH Sarabun New 16 pt ตัวหนา ชิดซ้าย)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ..... 2) เพื่อ..... และ 3) เพื่อ.....
รูปแบบการวิจัยเป็น.....(การวิจัยเชิงปริมาณ/การวิจัยเชิงคุณภาพ/การวิจัยแบบผสมวิธี)ใช้แนวคิด (หรือ
ทฤษฎี).....เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ..... กลุ่มตัวอย่าง(กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ)คือ
..... จำนวน ..... คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบ.....เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี .... ชนิด คือ.....วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้ .....(สถิติพื้นฐาน/สถิติอ้างอิง ในกรณีการวิจัยเชิงปริมาณ ...ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้
วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิจัยพบว่า ..... 2) ผลการวิจัยพบว่า..... และ 3) ผลการวิจัย
พบว่า..... องค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ ..... (จะเป็นประโยชน์หรือนำไปใช้อย่างไรได้บ้าง ประมาณ
1-3 บรรทัด)

คำสำคัญ: (3-5 คำ).....; .....; .....

Abstract

This Article aimed to study (1) ..... (2) ..... (3) ..... the sample was.....They was selected by ..... the instrument for collecting data was ..... Analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis.

The research results were found as follows; (1) ..... (2) ..... (3) ..... Body of Knowledge/findings from this research.....

Keywords: .....; .....; .....

บทนำ

ควรเขียนอธิบายที่มาปัญหา (statement of problem) ประเด็นวิจัย ปรากฏการณ์ ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูล งานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือ การทำงานของนักปฏิบัติ (practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมา มีการค้นพบ อะไรบ้างและค้นพบโดยใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัยและ ชี้ให้เห็นถึงความน่าสนใจ ความจำเป็นที่ต้องศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา.....
2. เพื่อศึกษา .....
3. เพื่อศึกษา .....

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

1. ....
2. ....
3. ....

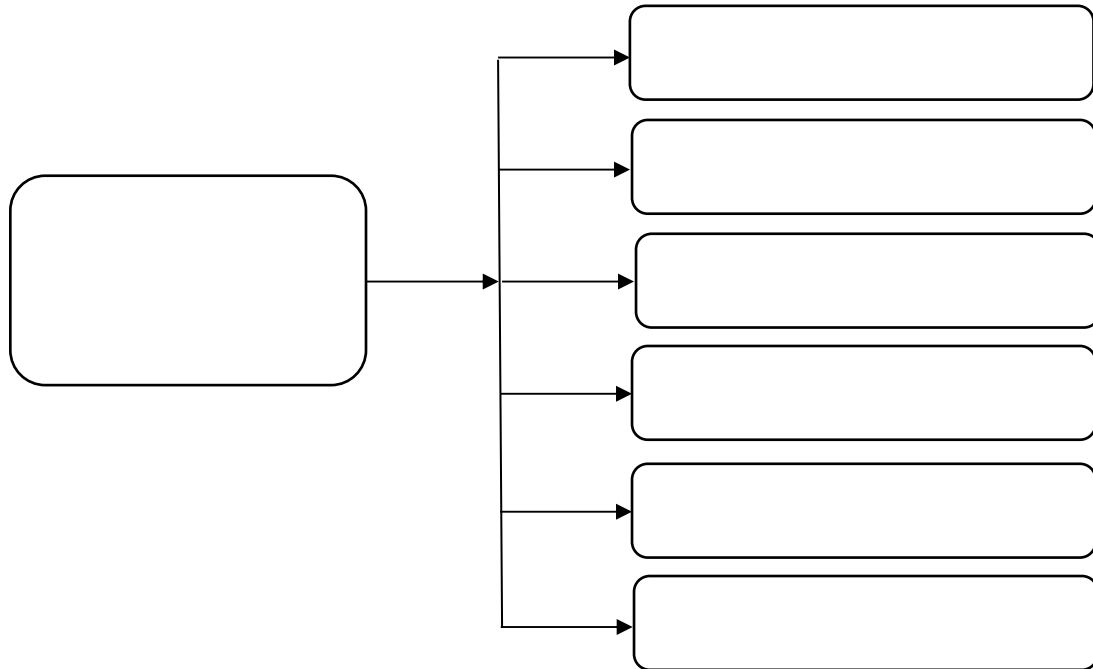
การทบทวนวรรณกรรม

เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึงการ เชื่อมโยงกับประเด็นที่ต้องการศึกษา การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน ถูกต้องตามหลัก วิชาการ รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย สรุปผลการทบทวน วรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้ในการวิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ ..... ประกอบด้วย ..... โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัย.....(เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ/ผสมวิธี) พื้นที่วิจัย คือ ..... ประชากร คือ ..... จำนวน .... คน (อ้างอิง) กลุ่มตัวอย่าง คือ ..... จำนวน .... คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบ.....(อธิบายการคัดเลือกอย่างละเอียด) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี ..... ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถาม (อธิบายลักษณะ องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย) ใช้ศึกษา..... 2) แบบสัมภาษณ์ (อธิบายลักษณะ องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย) ใช้ศึกษา ..... 3) แนวทางการสนทนากลุ่ม (ประเด็นการสนทนา องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร) รวบรวมข้อมูล พ.ศ. .... นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ.....

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (ถ้ามี)

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยจาก.....(ชื่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย)..... หมายเลขการรับรอง.....

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

ตารางที่ 1 .....

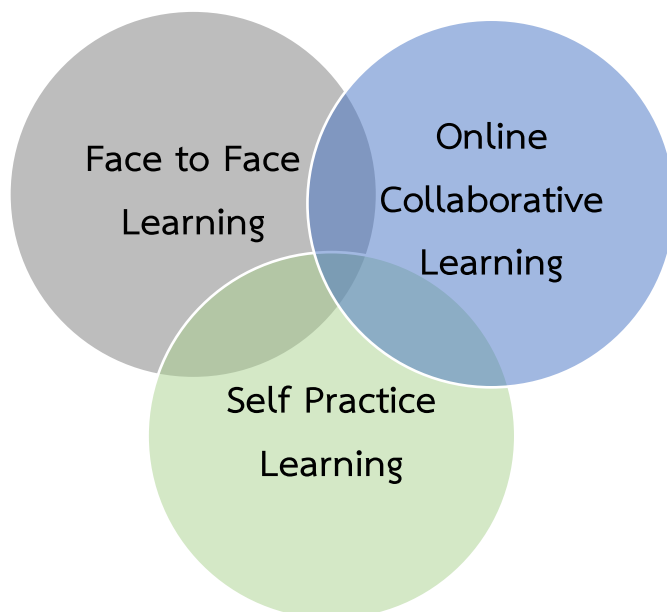

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 1 พบว่า.....

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

ภาพที่ 1 ..... (Graham, 2012)

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า.....

.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า .....

.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า .....

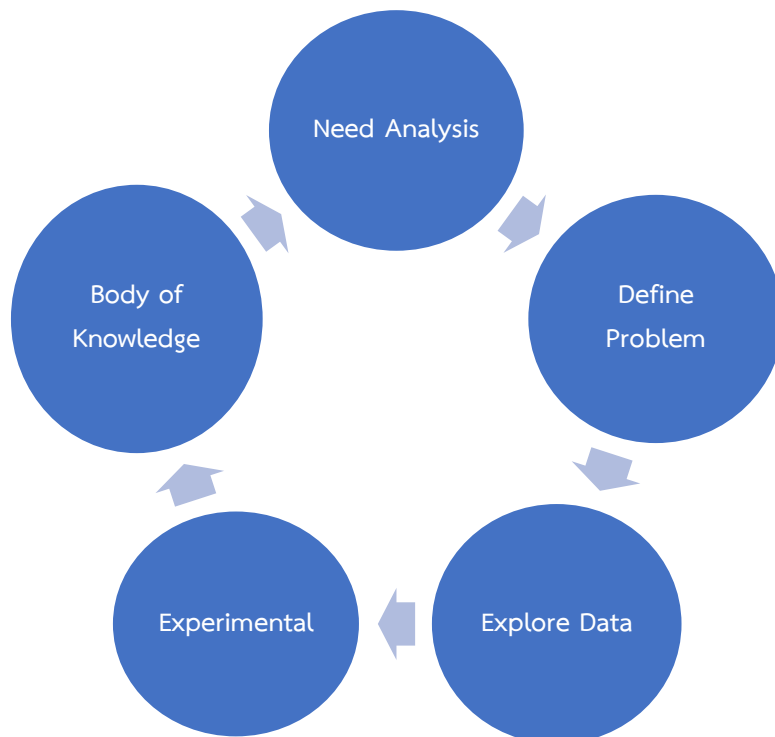
.....

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ระบุงค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการวิจัย การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

การออกแบบและการพัฒนาชุดการสอนมีข้อค้นพบสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสาน (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565) มี 5 ขั้นตอน ซึ่งเรียกว่า “NDEEB Learning Approach” มีดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนกระบวนการการเรียนรู้ NDEEB Learning Approach (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565)

จากภาพที่ 1 แนวคิดการพัฒนาชุดการสอนรายวิชาหัวข้อพิเศษด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสานดังที่ (Graham, 2012) ได้กล่าวไว้คือการผสมผสานการสอนผ่านสื่อการสอน การผสมผสานวิธีการเรียนการสอน และการผสมผสานระหว่างการสอนแบบเผชิญหน้า (face to face learning) กับ การสอนออนไลน์ (online collaborative learning) และการฝึกทักษะเชิงปฏิบัติการด้วยตนเอง (self-practice learning) ตามเงื่อนไขการออกแบบชุดการสอนตามขั้นตอนการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหัวข้อที่ต้องการจะศึกษา (need analysis) แล้วจึงจะสามารถระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อให้ชัดเจน (define problem) ไปสู่ ขั้นตอนการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (explore data) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ทดลองวิจัยตามหลักวิชาการ (experimental) โดยกระบวนการทดลอง บันทึกข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำไปสู่การรวบรวมสร้างองค์ความรู้ใหม่ (body of knowledge) เพื่อเผยแพร่ต่อไป

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความ .....

ตัวอย่าง การเรียนรู้แบบผสมผสานส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565)

1.การปรับปรุงพัฒนาด้านวิชาการ (improved academic) เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในลักษณะการถ่ายทอดเนื้อหาแบบส่งผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) ผู้สอนมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ได้พร้อมกับการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว นั้น ทำให้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานส่งผลต่อยุทธศาสตร์ของการเรียนการสอนทั้งในรูปแบบทั้งการเรียนแบบร่วมมือ การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ช่วยเพิ่มสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ท้าทายและเชื่อมความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.การพัฒนาประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้และมีความยืดหยุ่น (improve efficiency and flexibility) การเรียนในรูปแบบผสมผสานจะช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีโอกาสในการสร้างองค์ความรู้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างกว้างขวางและยืดหยุ่น ทุกที่ ทุกเวลา ตามสภาพการณ์หรือความพร้อมของผู้เรียนได้ในทุกระดับ

3.การพัฒนาประสิทธิภาพด้านการลงทุน (improving investment efficiency) การเพิ่มประสิทธิภาพของการลงทุนในด้านการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้แบบเดิม เกิดความคุ้มค่าและคุ้มค่าในการใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาของหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมพล มีชัย และคณะ (2565). การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาหัวข้อพิเศษด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสาน. *วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน*. 4 (2), 13-26.
- เฉลิมพล มีชัย. (2564). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิผลของมหาวิทยาลัย. *วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 4 (3), 81-98.
- เฉลิมพล มีชัย. (2565). ภาวะผู้นำทางการศึกษาที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. *การประชุมวิชาการระดับชาติ การประชุมวิชาการระดับชาติ IAMBEST ครั้งที่ 7*. 656. ชุมพร; สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์.
- เฉลิมพล มีชัย. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์*. อุบลราชธานี : ยงสวัสดิ์ อินเตอร์กรุป.
- Chaloemphon Meechai and Somyot Jedjaroenruk. (2016). The Development of a Training Model for Occupational Competency of Production Supervisor. *International Journal of Social Science and Humanity*. 6(7), 505-509.
- Chaloemphon Meechai. (2017). Developing creative writing skills following synectics instructional model for students in teaching career. *International Day Conference 2017*. 1. Kanazawa; Kanzawa Seiryo University, Japan.
- Graham. C.R. (2012). Introduction to Blended Learning. [Online]. Available from: http://www.media.wiley.com/product_data/excerpt/86/C.pdf. [2020, October 10]
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

หมายเหตุ ต้นฉบับบทความควรมีความยาว 10-15 หน้า

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
(Educational Management Innovation Club)